

GŁOS TOMASZOWSKI

ORGAN WK i ŁK POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK III (VD)

NIEDZIELA 15 STYCZNIA 1950 ROKU

Nr 15 (1297)

NOTA AMBASADY RP W PARYŻU do francuskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych Rząd Polski nie pozwoli na wynarodowienie 400-tysięcznego wychodźstwa polskiego we Francji

WARSZAWA (PAP). Ambasada Polska w Paryżu przesłała w dniu 14 stycznia 1950 r. do francuskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych notę treści następującej:

Ambasada Polska ma zaszczyt przesłać Ministerstwu Spraw Zagranicznych wyrazy poważania i o polecenia swego rządu zakomunikować co następuje:

W ostatnich dniach miała miejsce we Francji nowa fala aresztowań i deportacji urzędników ambasady i konsulatów polskich we Francji, aresztowanie jednego przedstawiciela prasy polskiej, korespondenta PAP, p. Bibrowskiego, działaczy polskich organizacji i innych obywateli polskich, a wreszcie rozwiązanie 9 polskich organizacji masowych we Francji, a mianowicie: Rady Narodowej Polaków, Związku b. Uczestników Ruchu Oporu, Polskiego Związku Inwalidów Wojennych, Związku Młodzieży Polskiej „Grunwald”, Związku Kobiet im. Konopnickiej, Organizacji Pomocy Ojczyźnie, Związku Nauczycielstwa Polskiego, TUR, Związku Polskich Kół Muzycznych, Śpiewaczy i Teatralnych.

Stwierdzono, że nakazy rewizji i deportacji niektórych ofiar polityki francuskiej były wystawione jeszcze w listopadzie 1949 r., co wskazuje na to, że akcja była od dawna przygotowana. W niektórych wypadkach, jak np. w ośrodku reemigracyjnym w Levallois pod czas rewizji odrywano podłogi. Odbyła się rewizja w mieszkaniu wicekonsula polskiego w Tuluzie, którego ponadto zmuszono bezprawnie do podpisania deklaracji o pozostawaniu do dyspozycji władz śledczych. Ponadto rewizje odbyły się również w mieszkaniach urzędników ambasady i konsulatów polskich.

Rząd polski ostro protestuje przeciw bezpodstawnym aresztowaniom, rewizjom i deportacjom w Francji pracowników ambasady i konsulatów polskich, stwierdzając, że postępowanie władz francuskich stanowi dalsze naruszenie zwichniętych międzynarodowych i pogwałcenie polsko-francuskiej umowy konsularnej.

Rząd polski ostro protestuje przeciw aresztowaniu, rewizji i deportacji korespondenta Polskiej Agencji Prasowej, stwierdzając, że rząd francuski dopuścił się w ten sposób dalszego pogwałcenia polsko-francuskiej umowy kulturalnej również na odcinku prasowym. Ponadto wydanie nie przedstawiciela oficjalnej Polskiej Agencji Prasowej, jakie miało miejsce w wypadku p. Bibrowskiego, stanowi pogwałcenie istniejących zwyczajów międzynarodowych w stosunkach prasowych. Jak rzado w francuskim wiadomo, żaden dziennikarz francuski w Polsce nie był nigdy niepokojony, mimo iż działał w niektórych dziennikarstwach francuskich w Polsce budziła poważne zastrzeżenia.

Składając jak najostrożniejszy protest przeciw dalszym brutalnym rewizjom, aresztowaniom i deportacjom działaczy emigracyjnych i innych obywateli polskich oraz przeciw rozwiązaniu polskich organizacji we Francji, rząd polski stwierdza, że rząd francuski dopuścił się brutalnego pogwałcenia polsko-francuskiej konwencji emigracyjnej z 1919 r., która zapewnia wychodźstwu polskiemu prawo do krzewienia swej kultury narodowej oraz prawo zrzeszania się. Ten krok władz francuskich stanowi jaskrawe pogwałcenie elementarnych praw człowieka, zmierzając na drodze represji i terroru do poskromienia ducha wolnościowego ożywającego wię-

szosze Polaków we Francji, do wynarodowienia wychodźstwa polskiego i oderwania go od ojczyzny i usiłuje podważyć głęboką przyjaźń narodów polskiego i francuskiego, przypięczętowaną wspólnie przelaną krwią w walce z okupantem hitlerowskim.

Rozwiązanie Polskiego Związku Inwalidów Wojennych obraża uczucia francuskich i polskich inwalidów, rannych na polach walki pod Verdun, Szampani, Alzacji i Lotaryngii w wojnie 1914-1918.

Rozwiązanie Związku b. Uczestników Ruchu Oporu boleśnie godzi w uczucia wszystkich bojowników o wolność Francji i Polski w walce z okupacją hitlerowską. Znany jest bohaterski udział i człowa rola polskich górników i ich rodzin w historycznym strajku górników w Nord i Pas de Calais w 1941 r. przeciw okupantowi hitlerowskiemu i francuskim kolaborantom, za który górnicy polscy i ich rodziny zapłaciły życiem niejednego z nich, bezmiar cierpienia oraz deportacją kilkudziesięciu Polaków.

Mieszkańcy Pas de Calais i Nord czczą jako swych bohaterów, rodzin Burzykowskich, której dom był ośrodkiem Ruchu Oporu w północnej Francji, a której wszyscy członkowie zginęli, ostrzeliwując się hitlerowskim żołdakom. W poświęconych tej rodzinie i w odznaczeniu ich francuskimi orderami bojowymi, naród francuski i jego ówczesny rząd złożył hołd męstwu i oddaniu dziesiątków tysięcy górników polskich i ich rodzin i wspólnej walce o wolność, niepodległość i przyjaźń narodu polskiego i francuskiego.

Łudność Lyonu pamięta dobrze bohaterów batalionu polskich członków Ruchu Oporu, a wśród nich górników z St. Pierre la Palud, którzy nie tylko przyczynili się wydatnie do uwolnienia tego miasta, lecz również uchronili przed zniszczeniem przez hitlerowców dwa mosty, jedynie z pięćdziesięciu istniejących tam poprzednio.

Polskich członków Ruchu Oporu pamiętają mieszkańcy Nimes, Ales i dziesiątków miast i miasteczek francuskich, które zostały wyzwolone dzięki męstwu i ofierze krwi polskich wychodźców i ich bohaterskiej solidarności z bohaterskimi francuskimi bojownikami Ruchu Oporu. Dział na tych właśnie polskich bojowników Ruchu Oporu i ich związek spadają represje i przesławiania.

Rozwiązana została również Rada Narodowa Polaków we Francji, która powstała w podziemiu w okresie okupacji, skupiając i organizując wszystkie siły polskiego wychodźstwa we Francji o boku i w oparciu o lud francuski dla walki ze wspólnym wrogiem, organizując sławne jednostki polskie we Francji, które w ramach pierwszej armii francuskiej wniosły swój wkład w wyzwolenie Francji.

Rząd francuski nie zważał się uderzyć nawet w organizację związkową, jak Związek Nauczycielstwa Polskiego lub czysto kulturalną, jak Związek Kół Muzycznych, Śpiewaczy i Teatralnych. Zamknięte przez rząd francuski organizacje polskie reprezentują bezspornie olbrzymią większość wychodźstwa polskiego we Francji i wyrażają jego demokratyczne postawę i wolę pokoju, wolę utrwalenia swej kultury polsko-francuskiej dla dobra obu narodów i dla dobra pokoju.

W okresie powojennym trud polskiego robotnika-wychodźcy przychylił się do odbudowy gospodarki francuskiej. Właśnie na wezwanie Rady Narodowej Polaków we Francji, gdy po wyzwoleniu Francji zabrakło węgla, polscy górnicy dobrowolnie pracowali w niedziale, ofiarując węgiel Francji, a zarobek odbudowującej się ojczyźnie swej, Polsce.

do wojennego sojuszu północnoatlantyckiego, polityki wymierzonej również przeciw Polsce, jej żywotnym interesom i bezpieczeństwu, polityki napięć i presji, skazanej na niepowodzenie, polityki, która w ostatnim wyniku zwróciła się przeciwko jej inicjatorom.

Złamanie i pogwałcenie umów polsko-francuskich, brutalne złamanie się nad wychodźstwem polskim we Francji, poparcie udzielane wszelkim wrogom wyzwolonej Polsce elementom, wywołanie atmosfery, w której do szło do zamachu bombowego na Ambasadę Polską w Paryżu, którego sprawcy nie zostali dotychczas przez władze francuskie ujawnieni - wszystkie te przejawy polityki rządu francuskiego sprzeczne są z zasadami pokojowego współżycia narodów, sprzeczne są z elementarnymi zasadami słuszości i sprawiedliwości i obciążają całkowicie i wyłączają odpowiedzialnością rząd francuski.

Rząd Polski stwierdza, że nigdy nie zaniecha wysiłków w obronie prepolonego duchem postępu i demokracji 400-tysięcznego wychodźstwa polskiego we Francji, które z równym zapałem dziś broni sprawy pokoju, jak podczas najazdu hitlerowskiego walczyło o wolność Francji.

Rząd Polski domaga się cofnięcia dyskryminujących i krzywdzących zarządzeń w stosunku do demokratycznych organizacji polskich we Francji. Ponadto Rząd Polski domaga się zaniechania niczym nieuzasadnionych szykan i represji w stosunku do pracowników Polskiej Ambasady i placówek konsularnych, represji, które z niezwykle uporem i w sposób jawnie sprzeczny z interesem Francji i jej najlepszymi tradycjami, zmierzają do zakłócenia normalnych stosunków między Francją a Polską.

Paryż, dnia 14 stycznia 1950 r.

Oświadczenie rzecznika polskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych obala kłamliwe insynuacje mścicieli

WARSZAWA (PAP). Na konferencji prasowej w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, która miała miejsce dnia 14 stycznia 1950 r. rzecznik MSZ min. p. Włotor Grosz oświadczył, co następuje:

W związku z krokami władz polskich, wywołanymi przez znane powszechnie antypolskie represje władz francuskich, radio zagraniczne opublikowało szereg kłamliwych informacji, które zmuszony jestem sprostować.

W odpowiedzi na zaaranżowanie przedstawiciela PAP w Paryżu ob. red. M. Bibrowskiego, władze polskie zarządziły zatrzymanie korespondenta Agence France Presse w Warszawie p. Pierre Marschalla, dokonując rewizji w jego mieszkaniu.

W związku z tym radio zagraniczne nadało niedorzeczną i kłamliwą wiadomość, jakoby ambasador Francji w Warszawie i jeden z funkcjonariuszy ambasady, którzy przybyli do mieszkania p. Marschalla, zostali zatrzymani przez przedstawicieli władz polskich.

W istocie rzeczy ambasador Francji we własnej osobie, w towarzyszy swoich współpracowników, przybył do mieszkania, w którym od bywała się rewizja. Ambasador i towarzyszący mu urzędnicy przekazywali polskim urzędnikom, wykonującym czynności urzędowe. Osoby, towarzyszące ambasadorowi Francji,

nie cofnęły się nawet przed używaniem niewybrednych słów.

Cierpliwość, kurtuazja i zimna krew przedstawicieli władz polskich należy zawiązać to, że przekonawszy się o całkowitej niesłusznosci i bezużyteczności swej wizyty, ambasador Francji opuścił mieszkanie p. Marschalla, do którego

Współza wodnictwo oszczędnościowe zatacza w Łodzi coraz szersze kręgi Robotnicy PZPB Nr 4 podejmują apel tow. Walaszczyka

Inicjatywa współzawodnictwa oszczędnościowego przyjęta została z wielkim zapałem przez łódzkich robotników. Codziennie podejmowane są nowe zobowiązania, obejmujące najrozmaitsze dziedziny produkcyjne.

Robotnicy PZPB Nr 4 postanowili również obliczyć swe dzienne oszczędności, aby móc zwiększać je planowo i w ten sposób przyczynić się do pomyślniejszego

go urzeczywistnienia planu 6-letniego.

Towarzyski: Helena Kruszewska, Genowefa Ciapińska, Bronisława Rogozińska i Helena Popławska z przedalnej obrączkowej postanowiły zaoszczędzić na przędzy odwijanej z kopki przy przycięciu. Dotychczas każda z przędzy odwijają przynajmniej 1,5 metra nitki. Obecnie zobowiązują się one zaoszczędzić na każdym odwijaniu jeden metr nitki. W ten sposób tow. Kruszewska zaoszczędzi dziennie 20 dk. przędzy, wartości 88 złotych, tow. Ciapińska — 11 dk. wartości 62 zł., tow. Rogozińska — 11 dk. wartości 62 zł. i tow. Popławska — 11 dk. tej samej wartości. Prócz tego każda z nich zaoszczędzi tygodniowo na niedoprzędzie 2 kg przędzy, wartości 152 zł., z tym, że tow. Kruszewska zobowiązuje się te oszczędności podnieść do 189 zł. na tydzień.

Smarownicy z PZPB Nr 4 — tow. tow. Gajzler, Józwiak i Ługowski, wypełniając wzorowo swe prace konserwatorskie zaoszczędzą razem tygodniowo 3,48 kg oliwy, wartości 254 zł.

Na oddziale skracalni i przewielni podobne zobowiązania podjęli smarownicy tow. tow. Korecki, Radziewicz i Kaczmarek, którzy w ciągu tygodnia zaoszczędzą 1,16 kg. tłuszczu, wartości 85 zł., zaś majstrów tow. tow. Przybysz, Iszczak i Maciejewski uzyskają w ciągu tygodnia 0,93 kg oszczędności na oleju rycynowym wartości 186 zł. Na odpadkach przy przewijaniu w ciągu tego samego czasu oszczędzą 17,1 kg wartości 9,353 zł.

W oddziale przygotowawczym tow. tow. Czupryniak, Godzieński i Kacprzak zobowiązują się na oliwie maszynowej zaoszczędzić tygodniowo 3,48 kg, wartości 254 zł. przy jednoczesnym utrzymaniu

maszyn we wzorowym stanie.

Do współzawodnictwa w oszczędności przystąpiła też cała krochmalarnia, tzn. 3 maszyny, obsługiwane przez krochmalarzy tow. tow. Gziga, Przelazego, Nowojęskiego, Wojtaczaka i 2-ch Janeckich oraz pomocników Przybyła, Robakowskiego, Matusiaka, Stolarczyka, Jabłońskiego, Mazurka i majstra Pałkę. Załoga krochmalni zobowiązuje się zaoszczędzić na przędzy 206 zł. w ciągu jednego dnia, na nafcie — 7 zł. na oliwie 11 zł., na sumie ziemniaczanej 510 zł., co w sumie daje 834 zł., a w ciągu miesiąca uczyni 20.871 zł. Oczywiście zespoły krochmalarzy zobowiązują się przy tym ściśle przestrzegać warunków technicznych procesu technologicznego.

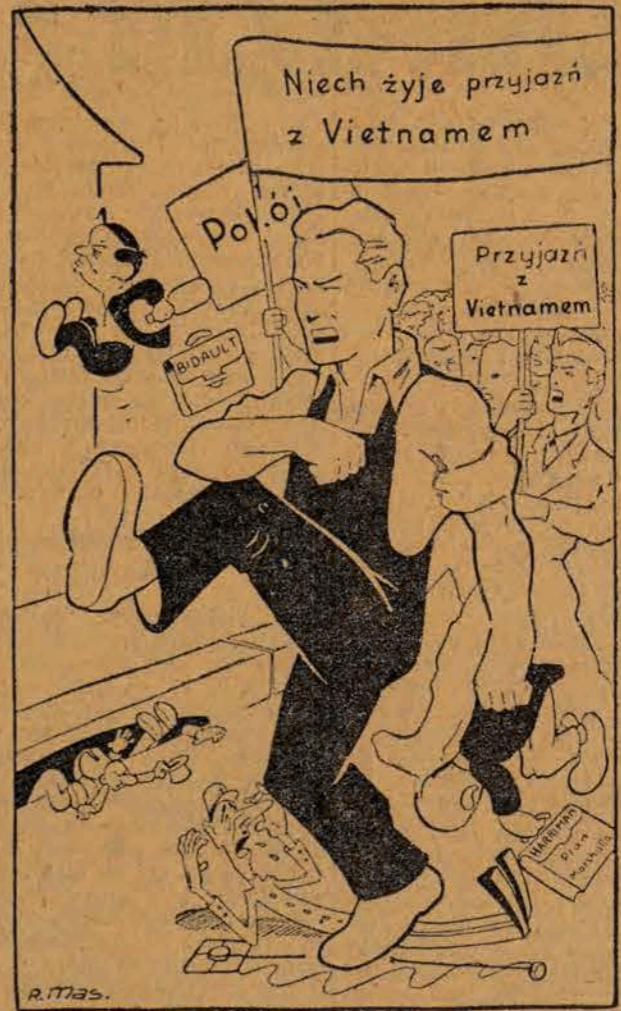
Robotnicy „Bawelnianej Czwórki” wzywają do współzawodnictwa towarzyszy pracy pozostałych zakładów przemysłu bawelnianego.

Nowi podsekretarze stanu w Ministerstwie Górnictwa i Energetyki

WARSZAWA (PAP). Prezydent Rzeczypospolitej mianował na wniosek prezesa Rady Ministrów podsekretarzami stanu w Ministerstwie Górnictwa i Energetyki — zn. Mieczysława Lesza, inż. Bolesława Kruścińskiego i inż. Feliksa Szczepańskiego.

Komunikat

Łódzki Komitet PZPR zawiadamia że w dniu dzisiejszym o godz. 10 rano w Ośrodku Szkolenia Partyjnego przy ul. Traugutta Nr. 1, odbędzie się konferencja teoretyczna na temat: „Nauka marksizmu-leninizmu o państwie”. Wszyscy zaproszeni towarzysze obowiązani są do punktualnego przybycia w wyznaczonym terminie. Komitet Łódzki Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej

(Rys. z „France Nouvelle”)

GENEWA (PAP). Według ostatnich wiadomości nadeszłych z Paryża, we Francji wzmagają się w portach, fabrykach i na kolejach akcje mas pracujących przeciw wojnie w Vietnamie.

Federacja marynarzy francuskich wydała apel do marynarzy innych narodów, wzywając ich do solidarnej

akcji i powstrzymywania się od prze-wozu broni.

Kolejarze na kilku dworcach paryskich oraz w Grenoble dokonali przerw w pracy, protestując przeciw kontynuowaniu wojny w Vietnamie.

Robotnicy portu w Marsylii od kilku dni odmawiają załadowania parowca włoskiego „Sybilla”, który z tego powodu nie może udać się w drogę do Indochin. Marynarze statku „Lyon” odmówili podniesienia kotwicy, co uniemożliwiło wyjazd żołnierzy na Daleki Wschód.

600 robotników portowych w Nantes zobowiązało się uroczysto do niezaladowywania sprzętu wojennego.

Oddziały Unii Kobiet francuskich w licznych miastach, skierowały do miejscowych kolejarzy i metalowców listy wzywające ich do walki przeciw wojnie wietnamskiej na ich odcinkach pracy.

Władze francuskie aresztują demokratów w koloniach afrykańskich

GENEWA (PAP). — Jak komunikują z Paryża, przewodniczący demokratycznego zreszenia afrykańskiego, d'Arboussier, wystosował pismo do prezydenta Francji w sprawie aresztowania 32 przywódców tej organizacji na Wybrzeżu Kości Słoniowej.

D'Arboussier przypomina oświadczenie gubernatora francuskiego Be-

houx, który przyznał, że manifestacja organizacji na Wybrzeżu Kości Słoniowej były całkowicie legalne.

Pismo zwraca uwagę, że trybunał, powołany do sądenia aresztowanych przywódców, składa się z 23 Europejczyków i 6 tubylców, aczkolwiek na Wybrzeżu Kości Słoniowej mieszka 2.300.000 tubylców, a zaledwie kilka tysięcy osób, przybyłych z Europy.

Tito wysyła szpiegów na teren Bulgarii

SOFIA (PAP). Bułgarskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych ogłosiło komunikat, w którym stwierdza, że kilka Tito rozpoczęła otwartą prowokacyjną działalność przeciwko Ludowej Republice Bułgarskiej.

Na terytorium Jugosławii agenci Rankowicza werbuja pospółliwych przestępców, fałszywych, trockistów, reakcjonistów, prowokatorów i szpiegów, aby po odpowiednim przygotowaniu przetrzymać ich na terytorium Bułgarii dla prowadzenia działalności ich dywersyjnej. W ten sposób w listopadzie i grudniu ub. roku przetrzeźniono z Jugosławii do Bułgarii 70 agentów, z których 64 zostało już aresztowanych.

Komunikat podkreśla w zakończeniu, że opinia publiczna będzie miała możliwość przekonań się w najbliższym czasie o prowokacyjną działalność

Afganistan uznał rząd Chin Ludowych

MOSKWA (PAP). — Agencja Tass donosi z Kabulu, że minister spraw zagranicznych Afganistanu Muhammed-Khan przesłał na ręce ministra spraw zagranicznych Republiki Ludowej Chin Czou-En-Lai depeczę, w której zawiadamia o uznaniu przez Afganistan centralnego, rządu Chińskiej Republiki Ludowej.

Uwaga, korespondenci i redaktorzy gazetek ściennych

Dnia 17 stycznia br. tj. we wtorek, o godzinie 17 odbędzie się w lokalu Redakcji „Głosu Robotniczego” przy ul. Piotrkowskiej 86 III piętro, odprawa korespondentów fabrycznych i redaktorów gazetek ściennych łódzkich zakładów pracy. Obecność wszystkich obowiązkowa. Redakcja „Głosu Robotniczego”

LENINIZM - SZTANDAREM MILIONÓW

W końcu ubiegłego stulecia Włodzimierz Lenin i jego towarzysze broni, Józef Stalin, wnieśli sztandar walki o rewolucyjny marksizm. Dokonali oni ataku na reformistów i oportunistów, którzy ukrywali przed robotnikami istotę marksizmu, częstowali ich — pod szyldem marksizmu — swymi oportunistycznymi teoriami, cynicznie oszukiwali klasę robotniczą i zaprzeczali jej interesy.

Już Engels wskazywał na fakt, że rozkrzewiła się specjalna odmiana „socjalistów”, którzy co prawda uznają w słowach marksistowskie zadania uspołecznienia środków produkcji, ale dodają przy tym, że jest to sprawa bardzo dalekiej, nie dającej się bliżej określić przyszłości. Ci pseudo socjaliści byli dla burżuazji prawdziwym skarbem: odsuwając socjalizm w daleką mglistą przyszłość, hamowali oni siły rewolucyjnej klasy robotniczej, wpałali niewiarę w powodzenie walki przeciwko kapitalizmowi, niewiarę w zwycięstwo nad kapitalizmem i dążyli do tego, by po wsze czasy utrwalili niewolę kapitalistyczną.

W walce przeciwko międzynarodowemu oportunizmowi Lenin i Stalin odrodzili wypaczony przez oportunistów rewolucyjny marksizm, rozwijali go, wzbogacili rewolucyjną treść nauki marksistowskiej w nowe idee. W wyniku zastosowania marksizmu do nowych warunków klasowej walki proletariatu zrodził się leninizm, który jest marksizmem epoki imperializmu i rewolucji proletariackiej.

Twórcy leninizmu — Lenin i Stalin — zdemaskowali oszustwa oportunistów i wysunęli kwestię socjalizmu, kwestię walki o socjalizm jako bezpośrednią sprawę praktyczną. Lenin i Stalin wykazali na podstawie naukowej, że w epoce imperializmu rewolucja socjalistyczna, tzn. rewolucja, która ma za zadanie socjalistyczną przebudowę społeczeństwa, staje się bezpośrednią koniecznością praktyczną.

Podczas gdy oportunisty wychwalali trwałość kapitalizmu, podczas gdy wmywiali robotnikom, że walka o socjalizm jest beznadziejną, Lenin i Stalin pokazali, że w obliczu tego powinniby pokornie znieść jarzmo kapitalistyczne, że Lenin i Stalin uzasadnili tezę, że imperializm — to przeddzień socjalizmu, to przeddzień rewolucji socjalistycznej, że kapitalizm chyli się ku upadkowi.

Nauka leninowska — stalinowska uzasadniła możliwość zwycięstwa proletariatu, odkryła drogi wiedące do tego zwycięstwa oraz sposoby przyspieszenia terminu tego zwycięstwa.

Leninizm wytknął drogi do zwycięstwa

Leninowska teoria możliwości i konieczności zwycięstwa socjalizmu, początkowo w jednym lub kilku z osobna zwyciężonych krajach, służyła mienszewicko-trochickowskiej teorii biernego wyczekiwania na przewrót powszechny — teorię mającą na celu sparaliżowanie rewolucyjnej inicjatywy klasy robotniczej i zachowanie po wsze czasy systemu kapitalistycznego. Genialna leninowska teza możliwości zwycięstwa socjalizmu w jednym kraju, otworzyła przed proletariuszami poszerzone perspektywy, zbudziła ich rewolucyjną inicjatywę i wzmocniła ich wiarę w zwycięstwo rewolucji proletariackiej. Leninowska — stalinowska nauka o sprzymierzonych proletariatu i potencjalnych rezerwach, którymi są dlań nieproletariackie masy pracujące, stworzyła ogromne możliwości rozszerzenia społecznej bazy rewolucji proletariackiej oraz perspektywy jej zwycięstwa. Opracowana przez Lenina i Stalina nauka o partii nowego typu — partii rewolucyjnej społecznej i dyktatury proletariatu — była również

odpowiedzią na pytanie, w jaki sposób zapewnić i przyspieszyć zwycięstwo proletariatu. Albowiem tylko partia nowego typu, taka, jaką stworzyli wodzowie bolszewizmu — Lenin i Stalin — mogła się okazać i rzeczywiście okazała się zdolna do pomyślnego rozwiązania wszystkich skomplikowanych zadań ataku na kapitalizm i do wywalczenia przez proletariacką dyktaturę.

Tak więc teoria i polityka leninizmu okazała się potężną siłą rewolucyjną i organizującą, źródłem siły teoretycznej i moralnej, z którego proletariackie czepię wiarę w zwycięstwo swej sprawy.

Ojczyzną leninizmu jest Rosja

Rozwijając wielką ideę marksistowską o historycznej misji proletariatu, konkretyzując tę ideę w stosowaniu do nowych warunków historycznych, Lenin i Stalin odkryli szczególną rolę rosyjskiej klasy robotniczej, jako klasy najbardziej rewolucyjnej na świecie, woli w proletariackiej świadomości, że został on powołany przez historię do roli inicjatora obalenia imperializmu, że ma się on stać czołowym oddziałem i szturmową Brygadą światowego proletariatu. Zwycięstwo Wielkiej Październikowej Rewolucji Socjalistycznej wykazało wobec całego świata niezwykłą siłę leninizmu, dowiodło, że klasa robotnicza jest w stanie obalić imperializm i wywalczyć swą dyktaturę. Zwycięstwo to dowiodło i czegoś więcej. Po dojściu do władzy, rosyjska klasa robotnicza dokonała pod kierownictwem partii Lenina — Stalina właśnie tego, co burżuazja i cała jej sfora „jasnowidzów” i apologetów przedstawiała jako rzecz niemożliwą i niewykonalną: po przedsięwzięciu kapitalistów i obszarów, rosyjska klasa robotnicza budowała socjalizm — system gospodarczy, który jest żywym wielce niem wielkiej siły twórczej klasy robotniczej. W ten sposób zadano drugą cios całej propagandzie burżuazynnej, szkalującej klasę robotniczą i utrzymującej, że jeśli na wet obali ona system burżuazyjny, to nie będzie zdolna zastąpić go jakimkolwiek innym systemem. Tym burżuazyjnym argumentem posługiwali się i dotąd się posługują socjaliści — zdraycy, by pozbawić klasę robotniczą wiary we własne siły i zmusić ją, aby bez szemrania podporządkowała się panowaniu imperialistów.

Tak właśnie czynią dziś pacholki wie burżuazji i szpieczy imperializmu amerykańskiego we Francji, Włoszech, czy Anglii, ludzie, którzy podają się za socjalistów, a zaprawdę dają leninizm i honor mas pracujących swego kraju.

Sukcesy narodów ZSRR dodają bodźca do walki ludom całego świata

W referacie, wygłoszonym na XVII Zjeździe WKP(b) Towarzysz Stalin mówił:

„Rzecz najważniejsza — do której dąży burżuazja wszystkich krajów i jej reformistyczne pacholki — polega na tym, żeby wykorzystać w klasie robotniczej wiarę we własne siły, wiarę w możliwość i niechybność jej zwycięstwa i tym samym utrwalić na wieki niewolę kapitalistyczną. Albowiem burżuazja wie, że jeżeli kapitalizm nie został jeszcze obalony i wciąż jeszcze istnieje, to zwycięstwo ono to nie swym zaletem ale temu, że proletariackie nie ma jeszcze dość wiary w możliwość swego zwycięstwa. Nie można powiedzieć, że starania burżuazji w tym kierunku nie odniosły żadnego skutku. Przysiąc należy, że burżuazja i jej agentom wśród klasy robo-

tyczącej udało się do pewnego stopnia zatrudzić duszę klasy robotniczej jadem wątpliwości i nie wiary. Jeżeli sukcesy klasy robotniczej naszego kraju, jeżeli jej walka i zwycięstwo posłużą do tego, by zagrać ducha klasie robotniczej krajów kapitalistycznych i wzmocnić wiarę we własne siły, to partia nasza może powiedzieć, że pracuje nie nadaremnie. Nie ulega wątpliwości, że tak się właśnie stało”.

(Zagadnienia leninizmu wyd. Książka 1949, str. 553).

Obornie możemy już powiedzieć: tak się właśnie stało. Wielki przykład radzieckiej klasy robotniczej pobudził klasę robotniczą szeregu krajów europejskich do wykorzystania sytuacji, jaka wytworzyła się w tych krajach po wypędzeniu stamtąd okupantów hitlerowskich dla ustanowienia swej dyktatury. Dziś kraje te kroczą do socjalizmu.

Napisał J. Haks

Klasa robotnicza krajów demokracji ludowej osiągnęła wszystkie swe sukcesy pod sztandarem leninizmu: w krajach tych rolę kierowniczą odgrywały partie robotnicze i komunistyczne, które jednością swą zbudowały na podstawie nauki leninowsko — stalinowskiej. Wielomiliony nowy naród chiński zawdzięcza swe zwycięstwo faktowi, że przyświecał mu wielki przykład bohaterstwa narodu radzieckiego, że istnienie Związku Radzieckiego było wpływało na historyczny rozwój Chin, że stojąca na czele narodu chińskiego partia komunistyczna walczyła pod sztandarem nauki Lenina — Stalina. Masy pracujące Niemieckiej Republiki Demokratycznej coraz bardziej zdają sobie sprawę z faktu, że jedynie zespala jąc się pod sztandarem leninizmu, poprowadzą one swój kraj do celu, nakreślonego przez Manifest Komunistyczny, którego twórcami byli Marks i Engels.

Wzrost wpływów partii komunistycznych we wszystkich krajach kapitalistycznych świadczy, że również i w tych krajach nauka leninowsko — stalinowska coraz głębiej przenika do świadomości mas. Światowo — historyczna rola leninizmu, który stał się sztandarem milionów przejawia się również w walce o pokój, w walce prowadzonej przez milijony wolnościowców, które z całą siłą uważają Związek Radziecki za niezawodną ostoję pod kofa, a partię komunistyczną — za najenergiczniejszych i najkonsekwentniejszych bojowników o pokój.

Leninizm — sztandarem ludowym całego świata
Walka o pokój między narodami jest nierozdzielnie związana z samą istotą leninizmu, który jest ideologią przyjaźni narodów, sztandarem walki o wolność mas pracujących, walki przeciwko wszelkim formom ucisku. Ideologia leninowska — stalinowska jest sztandarem walki przeciwko podległości wojennym, którzy dążą do wojny uważając ją za środek do zławiania wszelkiego ruchu wyzwolenczego

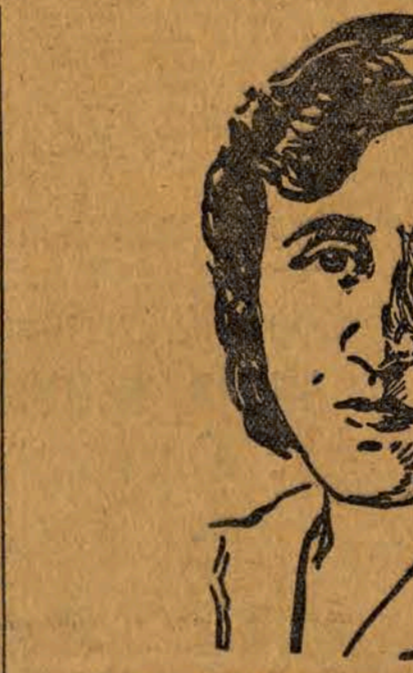
do utrwalenia panowania reakcji na całym świecie. Partie komunistyczne, bezgranicznie wierne Idee międzynarodowemu leninowskiemu, szerzą wśród mas pracujących naukę, że żaden naród nie zdoła osiągnąć całkowitego wyzwolenia, jeśli nie zespoli swych sił ze Związkiem Radzieckim i z krajami demokracji ludowej, z ruchem narodowo-wyzwoleniczym, z proletariatem i partiami komunistycznymi innych krajów. Tego właśnie uczy leninizm. Teoretycznie leninizm uzasadnił możliwość i konieczność zjednoczenia i wyzwolenia sił narodów całego świata spod jarzma imperializmu, wywołania od wszelkich klęsk społecznych, które kryje w swym tonie imperializmu. Leninizm jest sztandarem mas ludowych, Idee jego żyją w sercach milionów ludzi. O tym, jak potężne korzenie zapuściła nauka leninowska — stalinowska w świadomości mas ludowych, świadczy najwyraźniej serdeczność, z jaką narody całego świata podziwiają wielkiego ojca i nauczyciela mas pracujących — Towarzysza Stalina z okazji 70 rocznicy Jego urodzin.

Róża Luksemburg - bojowniczką wolności

15 stycznia 1919 roku najmiłośniemieckiego kapitału w brutalny sposób zamordowali przywódców niemieckiej lewicy rewolucyjnej: Karola Liebknechta i Różę Luksemburg. Mordercy zarobili na tej zbrodni sto tysięcy marek, ich mocodawcy o wiele więcej: władze w Republice Weimarskiej. Meczeńska śmierć Róży Luksemburg i Karola Liebknechta była zwycięstwem klęski rewolucji niemieckiej, zdławionej przez przemysłowców i sfery wojskowe, przy czym i gorliwym współdziałaniem niemieckich socjaldemokratów. Była to ostra ostrzegawczy sygnał dla narodu niemieckiego. Fakt ten kosztował drogo zarówno Niemcy jak i całą Europę. Dziś, po rozbitości potęgi hitlerowskiej przez Związek Radziecki, nad grobem Róży Luksemburg znowu pochylają się sztandary niemieckie. Pamięć wielkiej bojowniczki o wyzwolenie klasy robotniczej składa hołd Niemieckiej Republice Demokratycznej, niemieckiej klasie robotniczej, niemieckim obywatelom. Jej pamięć czci również proletariaty wszystkich krajów, dla którego narodziła się Róża Luksemburg, Karola Liebknechta i Ernesta Thaelmanna były — nawet w okresie najczarniejszej nocy hitlerowskiej — synonimem prawdziwych Niemiec.

Jako nieugięta przeciwniczka reakcji i militarystyki oraz wojny imperialistycznej, Róża Luksemburg szła na siebie nienawistę niemieckiej reakcji. Zaraz po wybuchu pierwszej wojny światowej, walcząc z rozszalałą falą szowinizmu, podejmując wespół z Liebknechtem akcje antywojenne, za co zostaje wtrącona na rok do więzienia. Po krótkim pobycie na wolności zostaje ponownie osadzona w więzieniu, najpierw we Wrocławiu, potem w Berlinie i Wrocławiu. Dopiero rewolucja listopada w Niemczech otwiera drzwi jej celi.

W więzieniu nie milknie głos Róży Luksemburg. Pisze tam artykuły i ulotki, które w ostry sposób piętnują sprawców wojny. W owym czasie nawiguje też legalną i nielegalną korespondencją ze swoimi znajomymi. Do najciekawszych listów Róży Luksemburg należą listy pisane do żony Karola Liebknechta. Z tych skromnych skrawków papieru wyłania się portret niezwykły. Jest to wiżerunek kobiety nie pamiętającej na własną niedolę i czującej na krzywdy bliźniego, bojowniczką wierzącą w zwycięstwo sprawiedliwości i w dobro człowieka — wiżerunek łączący energiczne rysy działaczki rewolucyjnej z niezwyklej dobrocią taktownego

serca. A oto niektóre fragmenty z tych listów:

Pierwszy z nich, datowany z listopada 1917 roku z Wrocławia, dotyczy wojny. Myśl przybiera jej tu, że wzięcia na wymogi cenzury wojennej, kształt ostrożny acz wyrazisty.
„... Jakżeż szkoda — pisze Róża Luksemburg do żony Liebknechta — tych miesięcy i lat, które teraz mijają i w czasie których moglibyśmy razem przeżyć tyle pięknych godzin, mimo wszystkie okropności, jakich świat doznaje.
Im dłużej to trwa, im bardziej nicość i przygnębienie, które codziennie przekraczają wszelkie granice, tym większy zachowuję spokój i siłę, jak w obliczu żywiołu burzy, powodzi, zaciemnienia słońca, do których nie można stosować mierników etycznych, a które należy badać jako coś, co istnieje, jako przedmiot docekania i poznania.
To są, obiektywnie rzecz biorąc, jedynie możliwe drogi historii, której śladami należy kroczyć, nie tracąc z oczu głównego kierunku. Doznaję uczucia, że to całe morale grzeździwisko, przez które bniemy, że ten dom obłąkanych, w którym żyjemy, małe, z dnia na dzień może przejść — jak za dotknięciem różdżki czarodziejskiej — w swoje przeciwnieństwo, w coś wielkiego i bohaterskiego; — jeśli wojna potrwa jeszcze kilka lat — w to przeciwnieństwo przejść musi... Niech Pani przeczyta sobie „Bogowie jaką krwią” — Anatola France’a. Uważam ten utwór za tak wielki głównie dlatego, że przenika genialnym spojrzeniem to, co dotyczy całej ludzkości; patrzy, z takich trudnych pozycji i z takiej codziennej szaryzmy, w którą się w odpowiednich momentach historii najpotężniejszej wyłączenia i najbardziej monumentalne postacie...
Jestem głęboko przekonana, że ostatecznie po wojnie albo pod koniec wojny sprawy przynajmniej należy obrócić, musimy jednak przedtem przebrnąć przez okres najgorszych cierpień ludzkich.”

Drugi list, który poniżej przytaczamy, został skrócony o miesiąc później i również zaadresowany do żony Karola Liebknechta. Znamienne jest kontrast światła i cieni tego listu, antyżona potrafi w nieograniczonej wierze w życie, w jego dobro i piękno:
„... Upłynął właśnie rok — czy tamy w liście — od osadzenia Karola w Luckau. W tym miesią-

cu często myślałam o tym; dokładnie przed rokiem była Pani u mnie we Wrocławiu... Jest to trzecie Boże Narodzenie spędzone przeze mnie w „ulu”, ale prostą tę nie brać tragicznie. Jestem spokojna i wesola jak zawsze. Wczoraj długo czuwałam — nie mogę teraz zasnąć przed godziną pierwszą, choć muszę się sikać o dziesiątej — wówczas ma rzyć w ciemnościach o różnych rzeczach. Wczoraj rozmyślałam zatem: jakież to dziwne być żyjąc w ciemnościach o różnych rzeczach. Wczoraj rozmyślałam zatem: jakież to dziwne być żyjąc w ciemnościach o różnych rzeczach. Wczoraj rozmyślałam zatem: jakież to dziwne być żyjąc w ciemnościach o różnych rzeczach.

W ciemnościach uśmiecham się do życia, jakimby posiadana jakąś czarodziejską tajemnicę, która wszelakie zło i smutek za kłamiśnię uznaje, przemieniając je w jasność i szczęśliwość. Szukam powodów tej radości, nie znajdując ich i znowu muszę się śmiać ze siebie. Sądzę, że tajemnicę tkwi w samym życiu, głęboka ciemność nocy jest piękna i miękka jak aksamit, jeśli tylko patrzeć na nią w spokoju ducha. Także w skrzypleniu mokrego piasku pod ciężkimi, powolnymi krokami warty słychać krótką i piękną pieśń życia — je śli tylko ktoś umie słuchać. W takich chwilach myślę o Pani i chciałabym chętnie przekazać Ci ten czarodziejski klucz, abyś mogła głaz zawsze i w każdej sytuacji doznawać piękna i radości życia, abyś mogła żyć w ujęciu i kroczyć przez życie jak przez wielobarwną łękę. Nie zamierzam teraz karmić Panią ascezą i urojonymi radościami. Chciałabym tylko udzielić Pani, mej niewyzerpanej, wewnętrznej pogody...”

Postępowi działacze w USA protestują przeciw dostawom amerykańskiej broni dla Czang-Kai-szeka
NOWY JORK (PAP) — Jak donosi korespondent „Daily Worker” z Filadelfii, grupa przywódców związku zawodowych oraz wybitnych działaczy społecznych wystosowała na ręce Trumana i Achesona depeszę protestacyjną, w której domaga się wstrzymania wysiłki zwołową i aut pancernych dla wojsk kuointangowskich na Formozie. Jak wiadomo, w chwili obecnej amerykański sprzęt wojenny załadowuje się na statek tur-

recki w Filadelfii. Statek ten odpłynął ma na Formozę.
Depesza podkreśla, że pomoc militarna dla wojsk kuointangowskich sprzeczną jest z interesami narodu amerykańskiego i przyczynia się do przewleku krwi w Chinach. Depesza nawołuje jednocześnie rząd USA do uznania rządu Chińskiej Republiki Ludowej, który wyłącznie reprezentuje naród chiński.

W kilku wierszach

- AKADEMIA KU CZCI KAROLA LIEBKNECHTA I RÓŻY LUKSEMBURG W BERLINIE**
BERLIN (PAP). W związku z 31 rocznicą zamordowania Karola Liebknechta i Róży Luksemburg odbędzie się w Berlinie w dniu 15 b. m. wielka akademja zorganizowana przez Komitet Berliński SED.
- S-S „JEDNOŚĆ ROBOTNICZA” POWRÓCIE Z PIERWSZEGO REJSU**
GDAŃSK (PAP). — W dniu 12 bm. do portu gdańskiego wpłynął po swej pierwszej podróży drugi polski rudoweglowiec s-s „Jedność Robotnicza”. Statek, który odbył podróż do Holandii, zdał doskonale egzamin swej sprawności. Podczas 2 stornow, jakie spotkały go na Morzu Północnym, statek nie doznał żadnych uszkodzeń.
- STRAJK NA FRANCUSKIM TRANSATLANTYKU**
LONDYN (PAP). — Agencja Reutersa donosi z Havru, że zapowiedziane na sobotę wypłynięcie z portu wielkiego transatlantyku francuskiego „Ile de France” do Nowego Jorku, zostało w ostatniej chwili odwołane. Personal statku, wynoszący 800 osób, odmówił przyścia do portu, domagając się podwyżki płac.
- MONARCHISTI AUSTRIACCY WIEDEN (PAP)**. — W zachodniej Austrii stwierdzono wzrost ruchu monarchistycznego. Generalny sekretarz tzw. „partii demokratycznej”, działającej na terenie brytyjskiej strefy okupacyjnej, — Erlacher oświadczył, że jego partia będzie się nazywać w przyszłości „demokratyczna — monarchistyczna”. Celem tej partii jest przywrócenie monarchii w Austrii.

Tito faworyzuje bogaczy wiejskich

W noworocznym przemówieniu, fa szystowski dyktator Jugosławii, Tito, zapowiedział prowadzenie takiej polityki wiejskiej, która faworyzuje bogaczy wiejskich, przyniesie dalsze pogorszenie sytuacji chłopów materialnie.

Najlepiej ilustruje tę zbrodniczą politykę ustawa z 15 października 1949 r., o skupie oboza i bydła na rok 1950-51. Według tej ustawy drobny gospodarstwo chłopkowski wyznaczono sztywny kontyngenty dostaw zboża z 1 hektara: w gospodarstwach od 2-3 ha — 450 kg z 1 ha; w gospodarstwach od 3-5 ha — 850 kg z 1 ha. Natomiast w gospodarstwach większych kontyngenty teoretycznie określono elastycznie, przy czym minimum dostaw waha się od 100-300 kg z 1 ha. Ustawa przewiduje wprawdzie dla bogaczy również maksymalną, częstą przekraczającą nawet rekordowe zbiory z 1 ha, granicę dostaw, ale o wysokości dostaw decydują Rady Gminne, w których zasiadają wyłacz-

nie bogacze. Innymi słowy materialnemu chłopu zawsze wyznacza się sztywny kontyngent w wysokości 450 lub 850 kg z 1 ha, podczas gdy bogacze z reguły dostarczą minimum przewidzianej dostawy, tj. 100-300 kg z 1 ha.

Oznacza to, że biedny chłop, posiadający od 3 do 5 hektarów, jest obowiązany oddać 3 razy więcej zboża, aniżeli przewiduje minimum dla bogacza posiadającego 15 do 20 ha. Bo maksimum jest jedynie na papierze i służy jedynie oszukiwaniu opinii publicznej, przede wszystkim biedoty chłopskiej.

Według ustawy o dostawie trzody chlewniej, chłop materialnie posiadający 3 do 5 hektarów, musi oddać 1 do 2 świn, a bogacz 1 do 3 świn. Kontrewolucyjny charakter titońskich ustaw spotęgowany jest tym jeszcze, że rządy poszczególnych republik mają możliwość dowolnego zmniejszania nawet tego minimum określonego dla bogaczy wiejskich. W ten sposób, ustawa legalizuje o-

twartą i bezczelną eksploatację biednych chłopów. Titońskie ustawy przewidują surowe kary za niedostarczenie kontyngentu. Kary te wynoszą do 50 tysięcy dinarów, albo 3 miesiące pracy przymusowej. Jasnym jest, że spada ja one na chłopów materialnych, którzy nie są w stanie dostarczyć należonych kontyngentów.

Polityka titońców na wsł obliczona jest na zniszczenie biednego chłopka, sojusznika klasy robotniczej, a jednocześnie na stworzenie z niego taniaj siły roboczej dla kolonialnego wyszku Jugosławii przez imperialistów.

Sytuacja, w której znaleźli się chłopci w Jugosławii, rozbudza ich świadomość klasową. Wstępują oni masowo w szeregi bojowników, walczących przeciwko faszystowskiemu reżimowi Tito, biorąc czynny udział w walkach, kierowanych przez nielegalną partię komunistyczną.
Radomir Szaranowicz

Jeden z odcinków walki o oszczędność

PZPW Nr. 3 upłynniają remanenty

Niestety - na miejsce starych zapasów wyrastają nowe

Caly polski świat pracy żyje dziś pod znakiem wzmożonej walki o oszczędność, o właściwe wykorzystanie każdej złotówki. Rezultat tej walki — to nowe, milionowe wartości, przysparzane naszej gospodarce narodowej, służące celom naszej dalszej gospodarczej i poprawie warunków życia mas pracujących.

Jednym z przejawów walki z marnotrawstwem, zawierającym nieraz poważne sumy, jest prowadzona od wielu miesięcy akcja upłynnienia zbędnych i nadmiernych remanentów. Rezultaty tej akcji są różne w różnych przedsiębiorstwach. Zależą one przede wszystkim od stopnia organizacji tej akcji, od zainteresowania nią czynników administracyjnych i społecznych, od udziału w niej całej załogi.

Nieoczekiwane rezultaty w akcji ujawniania remanentów

W Państwowych Zakładach Przemysłu Welnianego Nr 3 w Łodzi pierwotny plan oszczędnościowy przewidywał konieczność wyzbycia się przez te zakłady różnych, niepotrzebnych surowców, artykułów technicznych i pomocniczych na sumę około 28 milionów złotych. Początkowo, jak wszędzie, akcja ta nie rozwijała się sprawnie. Cechowało ją, co również było objawem niemal powszechnym, niedocenicenie jej znaczenia oraz celów, których uzyskanie ona zapewnia.

Później wiele zmieniło się na lepsze. W okresie lata społeczne komisje, powołane do życia przez organizację partyjną i Radę Zakładową PZPW Nr 3, przeprowadziły ponownie spis tego wszystkiego, co w zakładach nie jest potrzebne. Dało to nieoczekiwane wyniki. Przy współudziale licznych robotników, pomagających komisjom w pracy ujawniono nie tylko znaczne ilości różnorodnej zbędnej przędzy, barwników, chemikaliów, artykułów technicznych, ale również znajdującą się gdzieś w garażach maszyn do asfaltowania.

Administracja fabryczna zgłosiła te wszystkie ujawnione pozycje odpowiednim wydziałom Centralnego Zarządu Przemysłu Welnianego i Centrali Zaopatrzenia Przemysłu Materiałowego. Złożono około 200 dokładnie opracowa-

wanych wniosków o upłynnienie. Rezultaty nie kazały długo na siebie czekać.

Do końca roku PZPW Nr 3 uzyskały za upłynnione nadmierne i zbędne remanenty około 80 milionów złotych. Znalazły nabywców nie tylko różnego rodzaju artykuły, surowce, ale również i maszyną do asfaltowania, przejętą przez Wydział Komunikacji Zarządu Miejskiego w Łodzi.

Trzeba przyznać, że powodzenie tej akcji w pewnym stopniu uwarunkowane było sprawą organizacją akcji upłynnienia remanentów, zaprowadzoną w Centrali Zaopatrzenia Materiałowego Przemysłu Włókienniczego. Zdał egzamin ustanowiony przez nią system okrężnego obiegu wniosków o upłynnienie poprzez poszczególne centralne zarządy i zjednoczenia przemysłu włókienniczego oraz ogłaszania poszczególnych pozycji do upłynnienia w specjalnych biurach letnych, szeroko rozpowszechnionych. Dopisała też i administracja PZPW Nr 3, trzymającą nieustannie rękę na pulsie tej akcji. Ale również i zainteresowanie załogi tą sprawą nie skończyło się w okresie lata, po ujawnieniu wielu artykułów niepotrzebnych zakładom. Jeszcze długi czas po tym, niemal na każdej naradzie technicznej, padają zapytania czy to ze strony członków komisji społecznych, czy też innych robotników, pragnących dowiedzieć się o rezultatach akcji upłynnienia, prosiących o sprawozdanie administracji w tym zakresie.

U ruchomienie Łódzkiego Ośrodka, które nastąpiło w ubiegłym miesiącu stało się poważnym wydarzeniem w życiu całej naszej organizacji partyjnej. Fakt uruchomienia ośrodka przyczynił się wnień do wypełnienia uchwał III Plenum Komitetu Centralnego, w myśl których trzyzobowiązuje szkolenie partyjne — a mianowicie: fabryczne kursy terenowe, kursy drugiego stopnia i kursy samokształceniowe dla aparatu partyjnego „winny pracować w oparciu o pomoc konsultacyjną powstających

śle. Do takich należy zaliczyć 1.000 kg azotanów sodu, alum amonowy wartości 800 tys. zł, barwnik ekstra niebieski chrom, za 600 tys. zł, sporo cholew skórzanych — nowych, wszystko to na pewno stało by się bardzo przydatne dla innych zakładów przemysłu włókiennego (może zainteresowałyby się tym przemysł skórzany?).

Nowe zatory w magazynach

Ale nie tylko to jest powodem troski dyrekcji, organizacji partyjnej oraz rady zakładowej w PZPW Nr 3. O wiele poważniejszy problem stanowi fakt ponownego na rastania remanentów. Znowu powstają zatory w magazynie przędzy i surowca, znowu ulegają zamrożeniu znaczne sumy, co jakby przekreślało dotychczasowe osiągnięcia na odcinku upłynnienia remanentów.

Powodują to częste zmiany planu asortymentowego, dokonywane przez Centralny Zarząd Przemysłu Welnianego. Taką nieoczekiwaną zmianą sprawiła, że przędza, wytwarzana w tych zakładach, nie nadaje się tu już do dalszej przeróbki. Podobnie bywa z barwnikami. Zamówione zgodnie z potrzebami uprzedniego planu

asortymentowego barwniki, nadeszły do magazynu już po jego zmianie, natychmiast są przeznaczane do upłynnienia i muszą znaleźć nowego nabywcę. Niewątpliwie taka wędrowka wyrządza poważne straty naszej gospodarce narodowej.

Dlaczego tak się dzieje?

Nie można co prawda mieć pretensji do Centralnego Zarządu (dokonywanie zmiany planów asortymentowych). Wszak przed naszym przemysłem stoi konieczność wykazania pewnej elastyczności w zakresie asortymentu i dostosowywania się do zmiennych potrzeb odbiorców. Niemniej winą czynników, planujących w Centralnym Zarządzie jest to, że zarządzając zmianę asortymentu w określonym zakładzie pracy, nie planują jednocześnie sposobów zbycia czy to w wypadku PZPW Nr 3 produkowanej przez nie do czasu zmiany przędzy, czy też po spadaniu przez zakład innych artykułów pomocniczych.

A przecież w ten sposób uniknęło by się ponownego zamrażania dużych niejednokrotnie sum, sięgających jak w PZPW Nr 3, znowu dziesiątków milionów złotych.

Od ABC do Z

Madrycki organ prasowy (do prasowania niezależnej opinii publicznej) — „ABC” donosi chętnie — na podstawie „specjalnej korespondencji” z Waszyngtonu — że „zagadnienie hiszpańskie stoi dziś w oczach Amerykanów na drugim miejscu”.

Do wspomnianej rewelacji „ABC” dodaje drugą wiadomość, iż tytułowa Jugosławia „uplasowała się w zainteresowaniach amerykańskich na drugim miejscu”.

Składa, że „ABC” jest wstrzeźliwy w określeniu pozycji hiszpańskiej (czytaj — frankistowskiej) i jugosłowiańskiej (czytaj — titowskiej) w oczach całego postępowego świata (również — amerykańskiego, ale nie „rządowców” — leż — narodowego).

Tutaj „zagadnienie frankistowsko-titowskie” stoi przecież jeszcze wyżej. Na pierwszym miejscu. Naturalnie, jeśli chodzi o zdradę, wszelkie polityczne draństwo, lotrostwo, szantaż, szpiegostwo i tym podobną hierarchię natury kryminalnej od „ABC” do Z.

Ćwiczenia „zwyyczajowe”

Korespondent AFP „gorąco zaprzecza”, jakoby USA zamierzały utworzyć na terenie Niemiec Zachodnich wielkie składy broni, przeznaczonej dla powstającej tam armii neohitlerowskiej.

Mister „AFP” nie neguje, że takie składy mają powstać, ale prosi uprzejmie, aby nie przywiązywać do tego faktu jakiegokolwiek politycznego znaczenia. To tylko bowiem ćwiczenie zwyyczajowe sztabu amerykańskiego, który ma przeciwko prawu do układania sobie różnych „planów teoretycznych”.

Coś dodać do tego wyczerpującego „ujawnienia”? Oryginalny „zwyyczaj”, a „teoria”, ułożona w prostej linii do skoku... a la Forrestal.

E. Tam.

Ognisko wiedzy i świadomości

Prace Łódzkiego Ośrodka Szkolenia Partyjnego

„Zagadnienie szkolenia partyjnego wysuwa się na czoło naszych zadań wewnątrz-partyjnych.”
(Z przemówienia tow. Romana Zambrowskiego na otwarciu Centralnego Ośrodka Szkolenia Partyjnego w Warszawie).

U ruchomienie Łódzkiego Ośrodka, które nastąpiło w ubiegłym miesiącu stało się poważnym wydarzeniem w życiu całej naszej organizacji partyjnej. Fakt uruchomienia ośrodka przyczynił się wnień do wypełnienia uchwał III Plenum Komitetu Centralnego, w myśl których trzyzobowiązuje szkolenie partyjne — a mianowicie: fabryczne kursy terenowe, kursy drugiego stopnia i kursy samokształceniowe dla aparatu partyjnego „winny pracować w oparciu o pomoc konsultacyjną powstających

Ośrodków Szkolenia Partyjnego” (Gabinetów Partyjnych).

Łódzki Ośrodek Szkoleniowy nie jest gabinetem naukowca, nie jest czytelnią, nie jest zamkniętą szkołą, oderwaną od życia i jego codziennej problematyki. Jego naczelnym zadaniem, obok udzielania pomocy uczącym się i nauczającym na wszystkich szczeblach szkolenia, jest również ścisła współpraca z agitatorami i propagandystami.

Ośrodek Szkolenia Partyjnego — podkreślił w swym przemówieniu tow. Zambrowski — powinien wskazywać naszym wykładowcom, propagandzistom i agitatorom bojowe zadania naszej codziennej walki, oświetlać zadania polityczne i gospodarcze, uzbrajać wykładowców i agitatorów w oręż przeciwko działalności reakcyjnej.

Szeroki wachlarz zadań, stojących przed Ośrodkiem sprawił, że jest on otwarty dla każdego członka Partii i bezpartyjnego, a kierownictwo dołożyło wszelkich starań, aby zapewnić odwiedzającym go atmosferę, sprzyjającą wydajnej pracy umysłowej.

Przestronny, jasny lokal urządzony z niezwykłą starannością. Sala wykładowa, czytelnia i biblioteka tętnią życiem w ciągu 13 godzin dziennie, podczas których czynny jest Ośrodek. Idealne oświetlenie sal, kryte filcem podłogi zapewniają spokój oraz

ciszę i nie dopuszczają do rozpraszania uwagi zajętych pracą towarzyszy.

A w Ośrodku praca wre stale. Co dzień odbywają się tu zajęcia grup samokształceniowych, w skład których wchodzi pracownicy aparatu partyjnego. Towarzysze po wykładzie wprowadzającym, w ciągu 5 godzin samodzielnie studiują lekturę, a następnie omawiają poruszone w niej zagadnienia na seminarium. W godzinach popołudniowych członkowie kolegium Ośrodka udzielają wszystkim zainteresowanym zbiorowych i indywidualnych konsultacji w zakresie poszczególnych zagadnień szkolenia partyjnego.

W lokalu Ośrodka odbywają się poza tym seminaria dla wykładowców szkolenia I stopnia, które mają na celu nie tylko podniesienie ich poziomu ideologicznego, lecz również stałe wypracowywanie nowych, lepszych metod masowego szkolenia. Te mu zagadnieniu poświęcone są również odprawy kierowników 20 grup samokształceniowych, na których towarzysze omawiają doświadczenia i rezultaty swej pracy.

Ciekawą innowacją w zakresie szkolenia, wprowadzoną przez Ośrodek, jest organizacja stałych wystaw. Wystawa zorganizowana w chwili otwarcia Ośrodka, ilustruje życie i pracę Towarzysza Stalina. Daje ciekawy przegląd dzieł Wodza Związku Radzieckiego, zaznacza ją najważniejszymi etapami rozwoju Kraju Socjalizmu. W najbliższych dniach otwarta zostanie, druga kolejna na wystawie, która poświęcona będzie życiu i działalności Lenina.

Jaki jest cel tych wystaw? — Wystawy takie — informuje nas kierownik Ośrodka, tow. Starski — są nie tylko bardzo zajmujące i popularne, ale zarazem pouczające. Praktyka wykazuje, że stosowanie metod poglądowych w pracy szkoleniowej daje doskonałe rezultaty.

Trzeba przyznać, że stosowanie metody poglądowej w pracy Łódzkiego Ośrodka nie ogranicza się tylko do organizacji wystaw. W bogatej bibliotece, obok podręczników z wszystkich niemal dziedzin nauki, znajdujemy ciekawy księgozbiór dzieł beletrystycznych pisarzy postępowych polskich i zagranicznych, które ilustrują najważniejsze etapy rozwoju Związku Radzieckiego i międzynarodowego ruchu robotniczego.

Ośrodek Szkoleniowy, jak już o tym powiedzieliśmy na wstępie, czynny jest od niedawna, i trudno już w tej chwili ocenić jego działalność. Faktem jest jednak, że szeroki plan pracy, jaki postawiło sobie kierownictwo, stopniowo jego urzeczywistnianie oraz duże zainteresowanie całej organizacją łódzkiej nowotwórczym Ośrodkiem pozwalają przypuszczać, że w pełni wykona on zadania, jakie Partia przed nim postawiła.

J. Stopczyk
korespondent fabryczny z ZKKap, Oddział „A”

3. Sch.

Nagrody czekają na zwycięzców

Po zamknięciu IV Wystawy Gazetek Ściennych

Oglądaliśmy w Łodzi różne — nieraz bardzo atrakcyjne — wystawy. Nie ulega jednak wątpliwości, iż żadną z nich nie przyciągała publiczności w tak silnym stopniu, jak ostatnia wystawa, trwająca od 20 grudnia ub. roku do 10 stycznia 1950 r.

W okresie tym przez szereg pomieszczeń Spółdzielni Związku Artystów Plastyków przewinęło się ponad 16.000 osób: „pojedynczych” robotników, uczniów, podchorążych, oficerów, nauczycieli, urzędników itp. — oraz wycieczek zbiorowych z PZPB im. Józefa Stalina, TPD, SOK z Łodzi i województwa), PZPB Nr 2, PZPW Nr 37, PZPB Nr 16, Zakładów im. Strzelczyka, PZPW Nr 1, PZPB Nr 6, PZPB Nr 5 i wielu innych łódzkich i pozalódzkich zakładów pracy, szkół itd.

Krótko mówiąc, kto tylko mógł spieszył oglądać IV Wystawę Gazetek Ściennych. Z ciekawości? To też ale przede wszystkim i głównie, aby zamyślić swoje gorące uczucia dla Tego, któremu dwukrotnie zadziwiamy wyzwolenie narodowe, sprawiedliwy ład społeczny, jaki istnieje w naszej ludowej demokracji Ojczyźnie.

Jednym z eksponatów wystawy był album, w którym zwiędzający wystawę, wpisywali swoje uwagi. Cytowaliśmy już je niejednokrotnie. Obecnie stwierdziliśmy jedynie, że z uwag tych płynnie wielka miłość, cześć i przywiązanie do Wielkiej Osoby Generalissimusa Stalina. I pod kątem tych uczuć oceniali zwiędzający poziom treściowy i graficzny biorących udział w wystawie gazetek ściennych.

stwierdza w kuponie plebiscytowym ob. Bardoń z PLM — ponieważ obrazuje życie narodów ZSRR, na czeluściach stoi Wielki Stalin... „Oddaję głos za PZPB im. Józefa Stalina — oświadcza J. Jużycki — ponieważ gazetka tych zakładów przedstawiła plastycznie życie tegb Wielkiego Człowieka...”

W związku z wynikami plebiscytu jury Konkursu IV Wystawy przyznało w nagrodę zespołom redakcyjnym: 1) „Głos Osnowy” — komplet książkowy; 2) „Torowca” — album (nagroda PSS); 3) „PZPB im. Stalina” — komplet książkowy; 4) „Skarbowcom” — komplet książkowy; 5) „PZPN Nr 2” — komplet książkowy; 6) „PPB” — komplet książkowy; 7) „Głos Sokisty” — komplet książkowy.

Zważywszy na okoliczność, iż ogółem uczestników plebiscytu nie były znane pewne nader doniosłe momenty, mające niewątpliwie wpływ na ocenę poziomu znajdujących się na IV Wystawie Gazetek Ściennych (za momenty takie należy uznać nie tylko efekty graficzne, wartości treściowe, ale również wkład w opracowa-

nie gazetki, zmobilizowanie wokół tej pracy możliwie największego zespołu spośród danego zakładu fabrycznego itp.) — jury Konkursu, niezależnie od wyników plebiscytu, będących w niektórych wypadkach tzw. „uśmiechem losu” — postanowiło przyznać w nagrodę (uwzględniając całokształt warunków konkursowych) zespołom redakcyjnym:

1) Zakładów Przem. Bawełn. im. Stalina — całoroczne passe-partout (czyli bilet wolnego wstępu) do wszystkich kin łódzkich (nagroda dyrektora łódzkiego OZRF); 2) Zakładów im. J. Strzelczyka — komplet cykli (nagroda Centr. Zarządu Przem. Bawełnianego); 3) PZPW Nr 37 — album (nagroda PSS); 4) PZPW Nr 3 — komplet książkowy (nagroda Zw. Sam. Chłopskiej); 5) Kursów Szkoleniowych MKZ w Łodzi — komplet książkowy (nagroda Textil-Import).

Nagrody wręczone zostaną w Redakcji „Głosu Robotniczego” (Łódź, Piotrkowska 86, III piętro, Dział Korespondentów Fabrycznych i Redaktorów Gazetek Ściennych), w dniu 17 bm. o godz. 17 na zebraniu korespondentów fabrycznych i redaktorów gazetek ściennych.

Nasi korespondenci fabryczni piszą:

Złe rozplanowanie pracy

Warsztaty mechaniczne Państwowej Szkoły Techniczno-Przemysłowej uległy w czasie działań wojennych zupełnemu zniszczeniu. Również warsztaty przy ul. Kopcińskiego 29, które szkoła otrzymała po wyzwoleniu, były w opłakanym stanie. Dzięki jednak ofiarnej pracy nauczycieli i uczniów warsztaty te zostały uruchomione. Szkolne warsztaty wykonują roboty bieżące i przyjmują zamówienia łódzkich fabryk. Mimo, że zamówienia te przyjmowane byłyby bezpłatnie i przypadkowo, do wakacji z-

mowych ub. r. wykonywano je na czas.

Po wakacjach sytuacja uległa znacznemu pogorszeniu. Na skutek niezrozumiałego stanowiska kierownika warsztatów ob. Durysa i nieodpowiedniego rozstawiania przezeń ludzi doszło do tego, że do końca 1949 roku nie wykonaliśmy w terminie przyjętych zamówień. Fakt ten wniósł zainteresować Dyrekcję PSTP i Organizację Partyjną.

korespondent „Głosu” z PSTP
K. Przychodnia

Brak ubrań ochronnych przynosi straty w produkcji

W naszym zakładzie ZZKkap. Oddział „A”, od dłuższego czasu odczuwa się dotkliwie brak odzieży ochronnej.

Nie ma dnia, aby do referatu socjalnego nie zgłaszali się robotnicy z prośbą o przydzielenie i wydanie ubrań drewnianego względnie odzieży ochronnej lub kożuchów. Niestety, referat socjalny, mimo usilnych starań i zapotrzebowań, ani ubrań, ani ubrań roboczych nie otrzymał. Tymczasem w oddziale, gdzie praca odbywa się przy oparach i wypryskach kwasów, brak ochronnej odzieży kwaso-

odpornej powoduje niszczenie własnej odzieży robotników, a nawet poparzenia ciała. Podobnie przedstawia się sprawa robotników zatrudnionych przy pracach związanych z wodą oraz kierowców wozów. Brak drewnianego obuwia i kożuchów wywołuje częste przeziębienia, a w następstwie opuszczenia dni pracy.

Kierownictwo fabryki wraz z organizacją partyjną winno niezwłocznie zainteresować się tą sprawą.
J. Stopczyk
korespondent fabryczny z ZKKap, Oddział „A”

Marian Kuliński

Sekretarz Ekonomiczny KW PZPR w Łodzi.

Czynem i pracą wykazali robotnicy województwa łódzkiego swą miłość i przywiązanie do Towarzysza Stalina

Wzruszenie ogarnia, gdy przegląda się długą listę wykonanych zobowiązań klasy robotniczej województwa łódzkiego...

W każdej cyfrze, w każdym osiągnięciu mieści się ogrom uczuć i przywiązania dla Wodza Światowego Obozu Pokoju...

Okolo 40 tysięcy robotników w zakładach pracy województwa łódzkiego, biorących udział w zobowiązaniach ku uczczeniu rocznicy urodzin Towarzysza Stalina...

Dziesiątki tysięcy wystanych do Towarzysza Stalina, od całych zakładów fabrycznych, listów z życzeniami...

172 zespoły produkcyjne — 415 przodowników pracy i racjonalizatorów, dziesiątki zobowiązań całych zakładów w województwie łódzkim...

W zobowiązaniach ku uczczeniu urodzin brali udział robotnicy partyni i bezpartyni — w Dniach Stalinowskich w podniosłym, poważnym nastroju przy maszynach...

Dni Stalinowskie były jednocześnie symbolem jedności mas pracujących całego świata w ich nieugiętej walce z imperialistycznymi podżegaczami...

Właśnie oni, ci najlepsi z klasy robotniczej, te liczne szeregi bezpartyjnych i partyjnych robotników najlepiej, jasno i dobitnie do kumentowali czynem swe stanowisko wobec Towarzysza Stalina...

Ci ludzie — to kadra najlepszych, z której organizacja partyjna i administracja winny korzystać, otaczać opieką, wysuwać na odpowiedzialne stanowiska.

Brygady szybkościowych remontów, zainicjowanych w dniu Urodzin w Państwowej Fabryce Sztucznego Jedwabiu Nr 1 w Tomaszowie Maz...

„Uważalbym życie swoje za bezcelowe, gdyby każdy krok w mojej pracy nie zmierzał ku wzmocnieniu i polepszeniu położenia klasy robotniczej”.

Oto ob. Kapuściński z PZPE w Pabianicach, tkacz na 4 krosnach, który w dniu urodzin Towarzysza Stalina podniósł produkcję I-go gatunku towaru o 12 procent...

A oto członkowie PZPR, jakich w Wronsku tokarz w „M-11” z Żychlina, który wyrobił 300 procent swej normy...

Kadrą tych setek najlepszych robotników musi się zająć nasza organizacja partyjna.

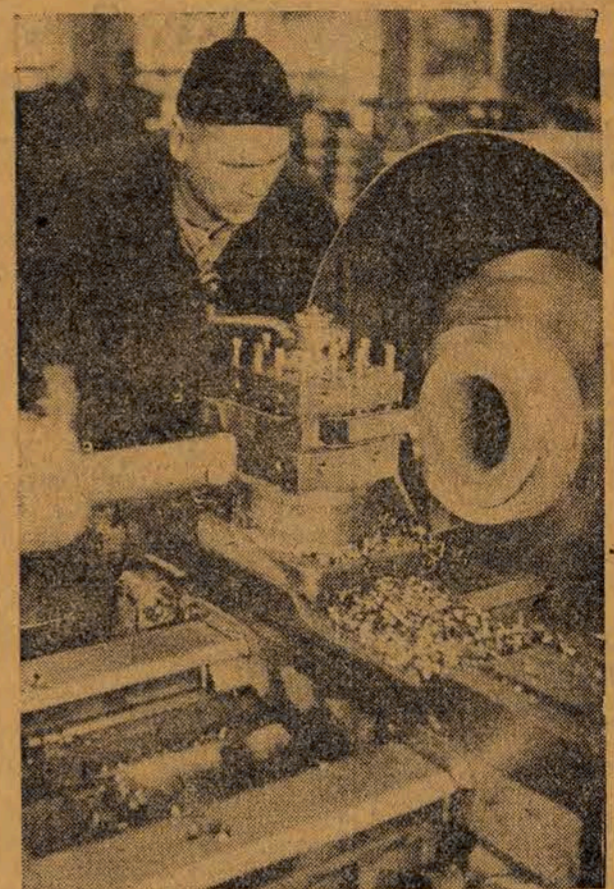
Poza szeregiem zobowiązań produkcyjnych, oszczędnościowych, remontowych, powstało celem uczczenia rocznicy urodzin Towarzysza Stalina wiele setek kół studiowania życiorysu Towarzysza Stalina.

Jest to inicjatywa, którą organizacja partyjna musi dalej rozszerzać. Błędem było by pozostać na dotychczasowych pozycjach.

Walki, którą winien znać i pojmować każdy świadomy proletariusz, aby móc zwycięsko rozprawić się z wrogiem klasowym...

O tych ludziach organizacja partyjna zapominać nie wolno. Muszą stać się oni znanymi wszystkim, muszą stać się troską i dumą organizacji partyjnej.

INICJATOR szybkościowego skrawania metali

Stefan Matela, inicjator systemu szybkościowego skrawania metali, tokarz z Zakładów Przemysłu Metalowego im. Józefa Stalina

Olbrzymie osiągnięcia agrobiologii radzieckiej

Artykuł poniszszy jest VI z cyklu artykułów poświęconych omówieniu systemu uprawy gleby wielkiego uczonego radzieckiego W. R. Williamsa.

Nowy, socjalistyczny system rolnictwa opracowany został przez Williama bardzo szczegółowo. Położył on szczególny nacisk na zupełnie odrębny sposób uprawy roli, który nazwał uprawą kulturową.

Wielkość użytkowanej gleby zależy nie tylko od jej powierzchni wyrażonej w hektarach, lecz również od jej masy wyrażonej w metrach sześciennych. Im głębsza jest uprawa, tym większa jest ilość gleby...

Najważniejszą zmianą w dziedzinie uprawy roli, którą wprowadził Williams, jest zastąpienie orki zwykłej, orki piętrowej, wykonywaną piługiem z tak zwanym przedplużkiem.

Orka piętrowa i zdzieranie ściernisk

sem piługą umieszczony jest o jedną trzecią mniejszy przedplużek, którego zadaniem jest zdziierać górną warstwę roli i zrzucać ją na dno skłopy.

Plugi te były już dawniej używane do przorywania ziemi po koniczynach. Williams stwierdził, że wielkie zalety piług z przedplużkiem, zastosował go i do innych orok, a zwłaszcza do orki zimowej.

Gleba będąca w strukturze gruzelkowej, pod wpływem ucisku narzędzi, inwentarza, ludzi chodzących po polu, traci powoli swą strukturę, zwłaszcza w wierzchniej warstwie.

Przy orce zwykłym piługiem wierzchnia warstwa roli (zwłaszcza przerosnięte rżyska, koniczyniska) nie rozkrusza się prawidłowo, lecz stacza się w bruzde w taśmach lub bryłach

lecz specjalne brony talerzowe o bardzo licznych, wklęsłych talerzach, ciągnięte przez traktor. Samą podorywkę tymi narzędziami nazywa Williams zdzieraniem ścierniska.

Zupełnie inaczej dzieje się przy orce piętrowej. Wierzchnia warstwa roli ze zburzoną strukturą w przerosniętych kawałach spada na sam spód, podczas gdy wydobyta na wierzch spódnią warstwę z dobrą strukturą równo pokrywa pole.

Williams jest przeciwnikiem używania bronii przy uprawie roli. Uważa ją natomiast jako dobre narzędzie do pielęgnacji zasiewów.

Z orki piętrowej w kulturowej uprawie roli ściśle wiąże się podorywką ściernisk. Podorywkę tę przeprowadza się nieco inaczej, niż przy zwykłej uprawie.

Orka piętrowa i zdzieranie ściernisk

Warstwa wierzchnia, zrzucona na spód skłopy, wzbogaca się w próchnicę, jednocześnie dzięki przesiąkaniu soli wapnia z górnej warstwy otwiera się na spódzie struktura gruzelkowa. W ten sposób gleba staje się lepsza. W czasie następnej orki zastąpi ona użytą w międzyczasie warstwę, będącą na wierzchu.

W systemie Williamsa gleba jakby się składała z dwóch gleb, które na przemian to ugorują, to są brane pod zasiew.

Droga wijąca się kretow wśród pól i prowadząca na reczycykie łąki, szła gromada kosiarzy. Znajdowali się oni na całej długości drogi. Jedni dochodzili już do łąk, inni opuszczali dopiero wioskę.

Chłopkom towarzyszyli zainteresowani gospodarze Kierzele, Owczarek i inni... Szli, oczywiście z kosami. Nie było w Rzeczykach chłopca ani chłopki, który by nie potrafił wlać dać kosa. Gnieła już co prawda tradycja dobrych kosiarzy, ale swego czasu najlepsi kosiarze byli otoczeni cieżą i szacunkiem.

O dwieście kroków za chłopkami szedł Lebioda Paweł, dalej Kończak, wróg jego — Olek Wacysiński, Jaszta Bartek i inni... Chłopaki wszczęli rozmowę o starym Lebiodzie. Była kwestia, czy pozwolić ciąć łąkę u siebie.

Zgodziła się pracować! Co go w takiej chwili obchodził poginiwany ojciec? Irka pracuje w spółdzielni, Reczycykie krok za krokiem jedną się i pracują coraz zgodniej.

Doszli wreszcie na miejsce. Tu stanęli. Kierzele z Owczarkiem zaczęli szukać znaków na miedzy, która dzieli łąki obydwoje ich działki.

Nagle wybuchła sprzeczka między Kierzelem i Owczarkiem.

— Tutaj był kamień — dowodził Kierzele wskazując na jakąś kepe.

— Nie, tutaj — macał Owczarek ręką.

Stacho patrzył na obydwu reczycykieków milcząc. Stał on z kosa gotów do przodowania. Było to już przyjęte zwyczajowo, gdyż Stacha uważano za najlepszego kosiarza we wsi.

— No, to jak? — po raz drugi powtórzył obaj sąsiady.

— Ciąć, jak idzie — zaproponował Stacho spokojnie.

— Ma się rozumieć, że jak idzie — poparł Stacha chłopaki zgodnie z wczorajszą umową.

JULIAN GAŁAJ W rodzinie Lebiodów (fragment)

Nakładem „Książki i Wiedzy” ukazuje się wkrótce na rynku literackim nowa powieść świętego pisarza chłopkiego — Juliana Gałaja, autora cyklu powieściowego o Mystkowicach. Tytuł tej nowej powieści: „W rodzinie Lebiodów”. Obrazuje ona powojenne przemiany wsi polskiej — walkę z kulactwem, walkę o spółdzielczość produkcyjną — o lepsze, socjalistyczne jutro naszego kraju.

Ścił głowę i myślał. Potem spojrzął na łąki, na ich bezkresną przestrzeń i wyrzucił to siebie jakby przez się:

— Ciąć, to cię! Tajmy!

Owczarek nachmurzył się. Znow macał nogę i wetknął w ziemię przyniesiony ze sobą długi kij. Stacho patrzył na niego coraz zimniejszym wzrokiem.

Wokół młodych zbierało się coraz więcej reczycykieków. Zatrzymywał się przy nich prawie każdy z idących. Tylko Lebioda Paweł przeszedł nie spojrzawszy nawet na zgromadzonych.

Zbrani gapili się na Owczarka i Kierzele czekając rozstrzygnięcia ich sporu. W tej chwili nadbiegł zdyszany Krówka z Niedregą. Obaj spojrzeli na wszystko z nieklamnym zdumieniem. Stacho odezwał przez chwilę w wryzuty sumienia, iż zrobił przy-

jęciolom niespodziankę, lecz nagle doleciał go głos Owczarka rozgniewany i nienawistny:

— Wielko mi, psiakrew, łaska. U mnie trawa jak bór, a u innych co? Wygnieła. I jak tu potem znaleźć swoje? Jeszcze na razie nie jesteśmy w kolchozie, ino każdy siedzi na ojcowiznach.

Tu wtrącił się Jasnota Bartek. Zawsze był on sprzymierzeńcem Stacha Lebiody, ale siewy wiosenne jeszcze bardziej przywiązały go do chłopaka. Wiązał teraz, że Stacho stoi marketny i niepewny i to dodało mu odwagi.

— Te, Owczarek! — powiedział ostro. — Jak ci chłopaki zasiały pole na wiosnę, to było dobrze, tak? A teraz ci się coś przekręciło we łbie.

— Na wiosnę nie brały się do miedzoków. Szanowały granice. A teraz co? — Owczarek uniósł się. Zaczął tupać nogą i wskazywać miejsce, gdzie przedtem wetknął kij. — Tu szukol miedzy moim ojcem i moje działy, tu i ja bede szukol, dopóki bede żył. Zaro godaly ludzie, żeś komunista! — wygłosił pięcią Stachowi. — Calem Reczycem wstyd przynosisz! Do kościola nie chodzisz, w Boga przestales wierzyć? Z ojcem się kłócisz! Ty draniu! — Owczarek zapamiętał się prawie do nieprzytomności.

Krzyk Owczarka poniósł się widocznie na pola i łąki, gdyż i stary Lebioda i Salek, i parobek jego, i jeszcze kilku chłopów z sąsiednich wiosek przystanęli obróbeni twarzami w stronę gromady reczycykiekich chłopów.

Józef Głinek podniósł kosa do góry i zamierzył się w Owczarka:

— Milez głupcze, bo rąbnę! Owczarek spojrzal dookoła. Chciał coś powiedzieć, gdy do Józefa doskoczył Jasiiek Kończak.

— Przystań — krzyknął — i nie przycepij się do porządnych ludzi. — Z koleji do Kończaka przyskoczył wróg jego, Olek Wacysiński. Siedząc po sąsiedzku nienawidził się obydwa i Wacysiński pilnował tylko okazji, by się odegrać na sąsiędzie. Teraz nadarzyła się okazja. Przyskoczył do Kończaka i pchnął go mocno. Kończak zatoczył się, lecz odzyskał równowagę machnął kosikiem na odlew. Kosisko jednak ani drgnęło. To Krówka trzymał je mocną dlonią tuż przy kosie.

— Co wy, chłopcy, powariowaliście? — pytał.

Szarpaną kosa Kończaka i wdarł mu. Trzymając ją w ręku mówił: — Dawniej kosy służyły do wojowania z panami. Teraz widzę, chłopcy chcą z chłopami wojować. I to kto? Bieda, sama bieda. Bo, proszę — Krówka wskazał na przylgających się z daleka Saika i Wronka — pasibrychuchy patrzaj i śmieją się z nas. Czy to ładnie?

Potem zwracając się do Stacha, Krówka pytał dalej:

— Coś ty narobił, Stachu? Stacho zatrząsnął się cały. — Niech to wszystko szlag trafi! — Leczył drugi sąsiad Owczarka — Lipczyk, młody, rezolutny gospodarz, trącił Stacha w ramię i wskazał na swoją łąkę i na Owczarka.

— Tnijta u mnie, jak on nie chce. Stacho opanował się. Zwracał się

do chłopaków, tak jakby nikogo więcej nie było, i rzekł nad podziw spokojnym głosem:

— Bedziemy ciąć, jak mówiliśmy. Owczarka minimy. A teraz — zwrócił się do reszty — kto nie chce naszej pomocy, niech odziedla swoje działki. Do nich my nie pójdziemy.

Chłopki popatrzyli na siebie. Ten i ów ruszył ramionami. Zaczęli się pomagać rozchodzić. Krówka patrzył na Niedregę z baranym wyrazem twarzy. Nie nie rozumiał. Stacho ujął kosa jak do ciężka, pochylił się i zaczął zwolna, systematycznie kosić łąkę Kierzele. Pokos brał duży, równy. Trawę wykaszal na jednym poziomie, nie zostawiając żadnych „baranów”, czyli nierówności. Za Stachem ruszył Głinek Józef, za nim Wacek Kolega. Reszta chłopaków omielała działkę Owczarka i zaczęła ciąć łąkę Lipczyka. Owczarek patrzył na to wszystko jak martwy i nierychło ocenił się z zadumy.

Wkrótce na łąkach reczycykiekich widniał długi wąż kosiarzy, poruszający się pomalą, lecz stałe sunący naprzód. Z daleka obserwowali koszących Salek, który uwiązał się na łące ze swoją kosymerką. Na twarzy jego zjawiał się zjadliwy, nienawistny uśmiech. Zdusił go przedko, by nie zaważył go parobek, Józef Lipka.

Słońce wstąpiło się już dość wysoko i parzyło niełitościwie. Na Zachodzie, tam, gdzie niebo stykało się z ziemią, pokazały się małe, czarne chmurki, niby różki olbrzymiego żuka wysłane na zwiady. Za różkami ukazała się część pyska — czarna skłębiona chmura. Salek patrzył na nią dłuższą chwilę.

— Kaput z pogodą — wyszeptal do siebie. — I to na długo.

Spojrzal znowu na koszących reczycykiekich chłopaków i szarpnął gniewnie leckami. Konie stulliy uszy porcupując lekliwie. Salek miał silną rękę, której nikt nie lekceważył, a przede wszystkim konie.

Kronika Tomaszowa

WAŻNIEJSZE TELEFONY

- 4 — Dworzec Kolejowy
- 47 — Milicja Obywatelska
- 51 — Straż Pożarna
- 305 — Straż Pożarna (dzwonić tylko w wypadku pożaru)
- 333 — Pogotowie PCK

ADRES REDAKCJI:

Rozdzielnia Dzienników „Ruch” Plac Kościuszki 16, tel. 250. Godziny przyjęć od 14 do 15.

Zwiedz

Ruchomą Wystawę Gospodarczą

Począwszy od dnia wczorajszego, w którym nastąpiło oficjalne otwarcie Ruchomej Wystawy Gospodarczej na terenie naszego miasta — wystawa trwa.

Codziennie od godziny 9 do 19 można zwiedzać jej pomieszczenia czy to indywidualnie czy to w ramach zbiorowych wycieczek.

Przypominamy trzeba równocześnie, iż wystawa trwać będzie tylko do dnia 22 bm., toteż należy już dzisiejszy wolny dzień wykorzystać, by zapoznać się z dorobkiem, jaki RWG reprezentuje.

Co to są wczasowy lecznicze? Należy mocniej spopularyzować akcję wczasów

Zamieszczony przez nas w ubiegłym tygodniu artykuł, omawiający fakt, iż wczasowy w okresie zimowym nie są przez członków związków zawodowych wykorzystywane, wzbudził odzew.

W listach czy rozmowach zapytywano nas o szersze i bliższe określenie co to takiego są wczasowy lecznicze, które również były tematem wspomnianego artykułu. Świadczy to, że zagadnienie tych ostatnich zostało i jest do dzisiaj zbyt mało spopularyzowane między szerokimi rzeszami robotników i pracowników naszego miasta.

Toteż uważamy za słuszne rzucić jeszcze do wymienionych spraw powrócić, by słów kilka poświęcić zagadnieniu wczasów leczniczych i podnieść zagadnienie właściwej spopularyzacji i właściwych metod wykorzystywania przydzielonych dla ludzi pracy naszego miasta, miejsc w miejscowościach wypoczynkowych i kuracyjnych.

Wczasowy kuracyjne zorganizowane zostały w szczególności trosce o zdrowie ludzi pracy. Przecież

setki, tysiące robotników, czy pracowników cierpi na wszelkiego rodzaju dolegliwości, które leczyć można jedynie przy pomocy specjalnych kuracji w miejscowościach sanatoryjnych. Takie choroby jak dolegliwości serca, reumatyzm i t.d. — należy, a dzięki wprowadzeniu wczasów leczniczych — można leczyć w takich ośrodkach jak Ciechocinek, Połczyn Zdrój, Krynica, Busko i t.d.

Kiedy i w jaki sposób z wczasów można korzystać?

Z wczasów leczniczych może korzystać każdy pracownik, któremu przysługuje urlop wypoczynkowy i właśnie w okresie urlopu chory jest kierowany na wczasowy. Jak wiadomo normalne wczasowy trwają dwa tygodnie — wczasowy lecznicze trwają natomiast trzy tygodnie, nawet dla tych, którym przysługuje urlop dwutygodniowy.

Korzystający z wczasów leczniczych odpłacają normalną opłatę za okres dwutygodniowy. Opłatę tylko za pobyt na wczasach, a więc według ostatnio opublikowanej tabeli opłat za wczasowy. Koszty po-

bytu w trzecim tygodniu pokrywa Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

By otrzymać skierowanie na tego rodzaju wczasowy należy przed tym otrzymać skierowanie z komisji lekarskiej, która orzeka do jakiej miejscowości należy ubiegać się o wyjazd wysłać, a to z tej prostej przyczyny, że kierujący na reumatyzm nie należy wysyłać do miejscowości, gdzie leczy się dolegliwości wątroby, mimo, że ta druga miejscowość może zainteresowanemu często z uwagi tylko na jej nazwę bardziej odpowiadać.

Ten rodzaj wczasów, jak stwierdziliśmy, dotychczas niedoceniany jeszcze na naszym terenie, jest wspaniałym osiągnięciem ludzi pracy. Właśnie tam, gdzie przedtem mogli wyjeżdżać kapitaliści, fabrykanci i bogacze, do Krynicy, do Buska, do Wisły, do Ciechocinka — dzięki opiece ze strony państwa może i powinien wyjeżdżać robotnik.

Tyle odnośnie wczasów leczniczych.

A teraz powtarzamy pytanie, które w poprzednim artykule postawiliśmy: czy w Tomaszowie nie mamy robotników, często steranych pracą, którym nie tylko potrzebny, ale konieczny jest taki wyjazd?

Mamy ich z pewnością. I to nie jest właściwe stawianie sprawy, jeśli ograniczamy się do stwierdzeń, że jest to winą samych zainteresowanych, że nie zgłaszają się, by z wczasów tych korzystać i stąd fakt nie wykorzystywania wszystkich przydzielonych nam miejsc.

Właśnie obowiązkiem działaczy związkowych, członków Rad Zakładowych, kierowników socjalnych jest kierować ludźmi, by korzystali z dobrodziejstw wczasów, by ratowali swe zdrowie. Przecież w zakładach pracy dość dobrze ludzie się znają i wiedzą kto po trzebie jakiej pomocy i kto cierpi na jakie dolegliwości. Szczególnie dobrze znamy przodujących robotników, przodowników pracy, którzy w pierwszym rzędzie winni swe urlopy wykorzystywać jak najbardziej racjonalnie.

Fakt, że przodownica pracy swój urlop spędza w Tomaszowie i robi w tym czasie wielkie pranie świadczy, że w swoim czasie nie umiano jej przekonać, namówić i skierować czy to do miejscowości wypoczynkowej, czy jeśli tego potrzebują — na kurację. Fakt, że przodownik pracy, miał spędzić swój urlop w Zakopanem czy Wisle, wyjeżdża na wieś do znajomych, również obciąża winą tych, którzy winni się o niego troszczyć.

I o tym trzeba pamiętać. Tak w okresie letnim, jak i teraz, zimą, kiedy poważna ilość skierowań na wczasowy, a beznamiętny skierowania na wczasowy lecznicze nie są wykorzystywane. O tym winni pamiętać nasi radcy, ci wszyscy, którzy wydają skierowania, a którzy dotychczas zwracają je z czystym sumieniem bo... nie było kandydatów. Kandydatów są. Trzeba tylko umieć i chcieć ich znaleźć. Trzeba im pomóc we właściwym wykorzystaniu urlopu wypoczynkowego i troszczyć się o ich zdrowie.

Na marginesie

Czy tutaj mieszka?..

Czasem zdarza się tak, że człowiek sobie przypomina piosenki. Piosenki głupie i banalne, ale od powiadające w pewnym sensie konkretnym (czytaj: tomaszowski) warunkom. I mimo, że nie panny niżej podpisany szuka — właśnie piosenka: „Czy tutaj mieszka, panna Agnieszka” — przypominał mi się podczas ostatniej jego przygody.

Tak się złożyło, że wieczorem i to wieczorem, jak to się zwykło mówić „posepny i głuchy” trzeba było w Tomaszowie kogoś odnaleźć. W śródmieściu. W samym centrum.

Znany był adres i nazwisko szukanego. I w normalnych warunkach to dwie rzeczy wystarczą, by tego kogoś, kogo człowiek szuka — znaleźć. Ale okazuje się, że to nie wystarcza w Tomaszowie.

Gdzie jest poszukiwana ulica. — podpisany wiedział. Daremnie jednak próbował znaleźć dom z wiadomym mu numerem. Daremnie — gdyż poszczególnie domy w Tomaszowie nie bawia się w taki luksus, jakim jest tabliczka z numerem posesji. Bo po co? Ten, kto mieszka w danym domu — to i bez tabliczki go znajdzie. A ten co nie mieszka?.. Ten może bez tego się obejść.

Zaczepiani niechętnie przechodzący nie potrafili wskazać domu, który nosi taki, a taki numer. Trzeba było wejść do pierwszego z brzegu budynku, spytać jednego z lokatorów, który tu jest numer, a po tym licząc od tego domu — szukać koniecznego budynku.

Po półgodzinnym odliczaniu — udało się. Dom został w tomaszowskiej dzielnicy odnaleziony. Lamigłówka została rozwiązana. I wtedy starała inna sprawa.

W bramie ciemno, że — jak mówi Sienkiewicz — „choć oko wykol”. Gdzie wejście do klatki schodowej — swojaki tylko wiedzą. Przy pomocy zapalek — zaczęliśmy szukać tabliczki z nazwiskami lokatorów i numerami mieszkań. Wypaliśmy jedno pudelko i — nie znaleźliśmy. I znowu trzeba było pukać w pierwsze lepsze drzwi i pytać, gdzie mieszka obywatel taki a taki. Powiedzieli nam, że na drugim piętrze.

Przy pomocy drugiego pudełka zapalek odnaleźliśmy schody. Na pierwszym piętrze zapaliliśmy skończyli. Nim weszliśmy w egiptskie ciemnościach na drugie udało nam się tylko cztery razy spaść ze schodów i skrócić tylko jedną nogę. Rękę wykręcił tylko w stawie barkowym. W końcu dotarliśmy tam, gdzie trzeba.

Ponieważ zapalek nie stało od pierwszego piętra, a drzwi nie można było jedną ręką wymacać — zaczęliśmy głośnie potężnym wołać nazwisko poszukiwanego. I wyszedł. Znaleźliśmy go.

Obecnie daliśmy sobie stowo, którego nie zlamaliśmy chyba do końca życia, że już nigdy nie zdejdziemy się odwiedzać kogoś wieczorem w Tomaszowie. Chyba..

Chyba, że powołani spowodują, iż na domach będą tabliczki z numerami, w bramach wywieszki z nazwiskami i numerami mieszkań, a klatki schodowe i korytarze — oświetlone.

Jaworski Stefan jol.

Należy więcej uwagi poświęcić Komitetom Domowym Właściciele domów nie mogą pozostawać bez kontroli

Leży przed nami list jednej z naszych Czytelniczek, poruszający słuszne i istotne, a równocześnie na terenie naszego miasta zaniedbane zagadnienie. Równocześnie jest to list wskazujący na bezkarne postępowanie według właścicieli domów czynszowych. Oto jego fragmenty:

„Nawiązując do treści artykułu z miesiąca października pt. „O właściwą rolę komitetów domowych” — chciałabym zapytać, co należało by zrobić, aby te komitety powstały w domach prywatnych, gdyż klasa pracująca jest wykorzystywana przez niektórych właścicieli nieruchomości, jak to ma miejsce w domu, w którym ja mieszkam..

„W związku z ostatnią nieuczynną podwyżką cen na niektóre towary deficytowe i równocześnie podwyżką płac o 5 proc., właściciel domu odmówił przyjęcia czynszu komornianego w dotychczasowej wysokości, żądając 100-procentowej podwyżki, mimo, iż już przedtem płaciłszy czynsz wyższy, niż obowiązywał..

„Płacimy i płaciłszy dotychczas na wszelkie remonty, płaciłszy wszelkie zadane sumy, gdyż groził nam stosowaniem różnych szykan. Obecnie mamy tego dosyć..

„Czytałam, że wyszła ustawa Miejskiej Rady Narodowej o komitetach domowych i sądzę, że przy pomocy czynnika społecznego uda się zorganizować komitety we wszystkich domach. Komitety, które czuwać będą nad ładem i porządkiem będą troszczyły się o zdrową atmosferę i przykroć „machlojki” gospodarzy, którzy pobierają różnego rodzaju opłaty i przed nikim nie wyliczają się z sum ściąganych podobno „na remonty”..

Cytując fragmenty wyżej przytoczone robimy to dlatego, iż ten konkretny przypadek nie jest czymś sporadycznym, nie odnosi się jedynie do pojedynczego wypadku w określonym domu, w którym mieszka nasza czytelniczka, ale można go przenieść i zastosować do sytuacji dziesiątek rodzin robotniczych, które nie rzadko są bezsilne wobec żądań i to żądań wszelkiego rodzaju pa now właścicieli.

Pisaliśmy o tej sprawie wielokrotnie. Wskazywaliśmy na poważną rolę, jaką komitety mogą mieć i mają do spełnienia, twierdząc, że zagadnieniu temu należy poświęcić więcej uwagi i pomóc w niektórych wypadkach przy formowaniu się tego swoistego rodzaju współgospodarzenia i współ odpowiedzialności.

Istnieje jednak na terenie naszego miasta tendencja i przekonanie, że komitety domowe mają tylko do odegrania pewną rolę w domach pozostających pod zarządem Wydziału Nieruchomości, w domach pozostałych bez właścicieli i to role, która w zasadzie

miałaby się ograniczyć do zastępowania administratora. Nie tworzy się takich komitetów (a w każdym bądź razie jest ich znikomo ma ilość) w domach prywatnych. I stąd pytanie naszej Czytelniczki: „co zrobić, by komitety domowe powstały w domach prywatnych”.

Odpowiedź jest prosta: po prostu powołać je do życia. Zebrać się i wybrać komitet, który będzie rzeczowym przedstawicielem lokatorów — współdziałając i współpracując z właścicielem domu, ale w pierwszym rzędzie — broniąc interesów podnajmców.

W tej sprawie koniecznym jest zabranie głosu i ustosunkowanie się do całokształtu zagadnienia za morzadzie miejskiego. I tu w błędzie jest Czytelniczka, pisząc, że „wyszła ustawa MRN”. Wprawdzie Miejska Rada Narodowa w swych planach przewiduje również zagadnienie komitetów domowych, lecz zagadnienie to nie zostało bodaj do końca zupełnie jasno postawione i skonkretyzowane. Jedynie w większych ośrodkach — Warszawie i Łodzi — sprawy te są postawione już zupełnie zdecydowanie.

A sprawy tej nie można pozostawiać samej sobie. Zbyt dobrze znamy mentalność niektórych właścicieli domów, by w wypadku, gdy komitety nie będą miały oparcia w wyższych instancjach samorządowych, przpuszczać, że właściciele, a w każdym bądź razie ich część nie będą honorować komitetów domowych powołanych do życia, i dlatego sądzimy, że sprawie tej należy potraktować jako szczególnie pilną. Dobrze komitety domowe, czego mieliśmy do wody w ostatniej akcji remontów kapitalnych, mogą być i są poważną pomocą w akcjach ogólnospołecznych. Dobrze komitety mogą w terenie zatłwiać wiele spraw, które by zezwalały na polepszenie warunków bytu, na polepszenie warunków komunalnych ludności pracującej.

I dlatego uważamy za słuszne oczekiwać wypowiedzi w tej sprawie od ojców naszego miasta. Właśnie Miejska Rada Narodowa powinna w tej sprawie zabrać głos. Najwyższy bowiem czas, by

ludność pracująca podnajmująca lokale od prywatnych właścicieli miała pewność, iż sama jest w stanie przeciwstawić się różnego rodzaju wyskokom i nieodpowiedzialnym żądaniom aspołecznych jednostek. (j)

Nasi korespondenci piszą

Jak pracuje świetlica przy Fabryce Sztucznego Jedwabiu

W pierwszych latach po odzyskaniu niepodległości młodzież na szła dość obojętnie ustosunkowała się do istnienia świetlicy. Niewątpliwie nie wszystko było w porządku w świetlicy skoro tak się działo. I nagle, nastąpił radykalny zwrot. W świetlicy naszej pełno jest młodzieży, ba, są nawet i siaraki.

Czemu to należy przypisać tak podnoszące zmiany i „załadnienie” naszej świetlicy — pytamy kierownika tejże, tow. Popiołka.

— Sądzę — mówi tow. Popiołek — iż przyczyną tej zmiany leży po prostu w tym, że młodzież ma wreszcie tutaj to, czego nie było do tej pory i na co dość długo czekała, a mianowicie: ładną

salę, w której stoi kilkanaście na prawdę bardzo ładnych stolików do gry w szachy, są wreszcie, choćby dla młodszych, dzieciaków i wiele innych gier. Oczywiście tak ładnie urządzone sala rozrywkowa przyciągnęła masę młodzieży. No, a mając młodzież, świetlica ma wszelkie dane ku temu, by spełnić swą rolę przy zakładzie pracy. Toteż w chwili obecnej w naszej świetlicy wrę pracą. W pierwszym rzędzie pracujemy nad przygotowaniem akademii, w rocznicę wyzwolenia naszego miasta (18 stycznia 1945 r.) i nad wystawieniem sztuki scenicznej.

Około 30 dziewcząt w wieku od 8 do 15 lat przygotowuje się do

występu ćwicząc gimnastykę rytmiczno-plastyczną, jest zespół akordeonistów składający się z chłopców i dziewcząt liczący 20 osób, zespół gry na skrzypcach — 10 osób. Świetlica prowadzi także 3 kursy dla analfabetów, na których ostatnio, co jest nader potrzebny, w praktyce objawem poprawiła się frakwencja o tyle, że prawdopodobnie zostanie stworzony czwarty kurs.

Odbývają się także lekcje języka rosyjskiego, na który zapisało się 28 osób.

W najbliższej przyszłości zostanie zorganizowany kurs nauki o Polsce współczesnej, to znaczy wtedy, gdy znajdą się wykładowcy, na brak których w chwili obecnej świetlica cierpi.

Zakupione zostały do świetlicy 2 głośnieki oraz 52 nowe płyty. Jak widać z powyższych faktów świetlica robotnicza przy PPSJ Nr 1 nareszcie wkroczyła na właściwą drogę i chociaż daleko jeszcze jest do tego, by powiedzieć, że jest dobrze, to jednak przynajmniej należy, że jest już całkiem nieźle i życzyć kierownikowi tow. Popiołkowi jak najbardziej owocnej pracy.

Jaworski Stefan jol.

Osiągnięcia tomaszowskiej organizacji

ZMP

W roku ubiegłym tomaszowskiej Związek Młodzieży Polskiej, pomimo częstych zmian w kierownictwie organizacji mógł się poszczycić poważnymi osiągnięciami, zarówno jeżeli chodzi o stan liczebny, jak i wyrobienie społeczne i polityczne swoich członków. Jeżeli porównamy dane statystyczne na dzień 1 stycznia 1949 r. z danymi na 1 stycznia 1950 r. to one właśnie przekonują nas najlepiej, że osiągnięcia te są naprawdę poważne.

Na dzień 1 stycznia 1949 r. na terenie Tomaszowa istniało 46 kół ZMP, w tym 26 kół szkolnych, 17 fabrycznych, dwa terenowe i jedno przy urzędzie. Pracę tych kół kierowało 6 Zarządów Szkol-

nych i 2 Zarządy Zakładowe. Koła skupiały w swoich szeregach ogółem 1.448 członków, w tym 820 młodzieży szkolnej, 561 młodzieży robotniczej oraz 67 innej. W organizacji było 639 dziewcząt, prase prenumerowało 440 członków.

Jakie osiągnięcia cyfrowo przyniósł jeden tylko rok naprawdę wyłożonej pracy?

Na dzień 1 stycznia 1950 r. statystyki wykazują 87 kół, w tym 50 robotniczych, 32 szkolne, trzy terenowe i jedno urzędnicze, przy czym pracą ich kieruje 7 Zarządów Zakładowych i 8 Zarządów Szkolnych. Koła te skupiają ogółem 2.828 członków, w tym 1.505 młodzieży robotniczej, 1.049 młodzieży szkolnej, innej 274. Ogółem dziewcząt należy 1.135, prase prenumeruje 947 członków.

Miejscowe kursy polityczne ukończyło z wynikiem pomyślnym 61 członków, poza tym wczasowakur sy w Ślawie Śląskiej ukończyło 42 członków, a na obozach letnich w Otmuchowie i Sopołe przebywało przez miesiąc ogółem 110 chłopców i dziewcząt. We współzawodnictwie zespołowym i indywidualnym bierze udział 867 młodzieży w tym 81 Młodzieżowych Brygad Produkcyjnych.

Z terenu Tomaszowa młodzież ZMP, SP, ZHP i PCK zebrała 227.952 zł. na budowę Centralnego Domu Młodzieży w Warszawie. Suma ta stawia nasze miasto na jednym z pierwszych miejsc w woj. łódzkim.

CENNIK OGŁOSZEŃ

W DZIENNIKU „GŁOS TOMASZOWSKI”

Za jednostkę obliczeniową dla ogłoszeń wymiarowych przyjęto 1 mm przez szerokość 1 lamu (szpalty). W tekście i za tekstem — 6 lamów po 45 mm.

Wielkość ogłoszeń	Za tekstem	Nekrologi	Drobne
od 1 do 100 mm	70 zł	70 zł	30 zł
od 101 do 200 mm	110 zł	110 zł	— zł
od 201 do 300 mm	160 zł	160 zł	— zł
powyżej 300 mm	200 zł	200 zł	— zł

Ogłoszenia tabelaryczne, bilanse i kombinowane o 100 proc. drożej.

Ogłoszenia w n-rach niedzielnych i świątecznych o 50 proc. drożej.

Ogłoszenia w numerach specjalnych i okolicznościowych o 100 proc. drożej.

Od cen powyższych żadnych rabatów nie udziela się. Ogłoszenia drukuje się w miarę wolnego miejsca i za terminowy druk ogłoszeń nie ponosi się żadnej odpowiedzialności.

70 LAT temu

Co pisała prasa łódzka 15 stycznia 1930 r.

DOSTOJNE POLOWANIE
W dniu wczorajszym odszedł do Białowieskiego specjalny pociąg, zapelniony ministrami, dyplomatami itp. gośćmi. „Dostojni goście“ przez kilka dni będą polować na wilki, dziki i rysie.

PLAN OŚWIECENIA ULIC ŁÓDZI
W planie oświetlenia ulic Łodzi przewiduje się założenie lamp... w Alejach Kościuszki.

EKSPOZycja BEZROBOTNYCH
„W wyniku obrad komisji polsko-francuskiej — w roku bieżącym wyjedzie do Francji 61.000 robotników do pracy w kopalniach węgla, rudy żelaznej, soli potasowej itp. Ponieważ robotnicy ci zabierają z sobą rodziny — ogółem opuści Polskę około

200.000 osób, co „powinno złagodzić w pewnym stopniu ciężką sytuację na rynku pracy“.

ROZPEDZONY WIEC
Przy ul. Leszno w Warszawie odbył się wielki wiec strajkujących robotników przemysłu drzewnego. Ponieważ „wiec opanowali komunisty“, policja przystąpiła do rozpraszania tłumów. 80 osób aresztowano.

PODWÓJNY ZAMACH SAMOBÓJCZY
Przed domem Nr 42 na ul. Pomorskiej rzuciła się pod tramwaj pewna niewiasta. Motorniczy zdołał zatrzymać wóz tramwajowy w ostatniej chwili. Gdy wyciągnięto desperatkę spod wozu okazało się, że jest ona już nieprzytomna, ponieważ przed chwilą wypila większą dawkę jodyny. Samobójczyni nie miała przy sobie żadnych dokumentów, jak również nie posiadała przy sobie żadnych pieniędzy.

ADRIA — dla młodzieży (Stalina 1) „As wywiadu“ godz. 14, 16, 18, 20 — poranek godz. 11

BALTYK (Narutowicza 20) — „Sumienie“ godz. 15, 17, 19, 21 — poranek godz. 11.30

FAJKA (Franciszkańska 31) „Kwiat miłości“ godz. 16, 18, 20

GDYNIA (Daszyńskiego 2) — „Program aktualności krajowych i zagranicznych Nr 3“ — godz. 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 21

HEL dla młodzieży (Legionów 2-4) „Bohaterowie pustyni“ godz. 14, 16, 18, 20 — poranek godz. 9, 11

MUZA (Pabianicka 173) — „Bitwa o Stalingrad“ godz. 16, 18, 20 — poranek godz. 11

POLONIA (Piotrkowska 67) „Pastel na Parmeńska“ I seria — godz. 15, 17, 19, 21 — poranek godz. 12

PRZEDWIOŚNIE (Żeromskiego 76) „Wieczna Ewa“ godz. 16, 18, 20 — poranek godz. 11

ROBOTNIK (Kilińskiego 187) „Milczenie jest złotem“ godz. 16, 18, 20

ROMA (Rzgowska 84) „Wyspa bezimienna“ godz. 16, 18, 20 — poranek godz. 11

REKORD (Rzgowska 2) — „Świat się śmieje“ dla młodzieży godz. 14; „Sen o miłości“ godz. 16, 18, 20

STYLOWY (Kilińskiego 123) „Nikt nie wie“ godz. 14, 16, 18, 20

SWIT (Balucki Rynek 2) — „W pogoni za meżem“ godz. 15, 17, 20

TECZA (Piotrkowska 108) — „Konfrontacja“ godz. 15, 17, 19, 21

TATRY (Sienkiewicza 40) „Rzym — miasto otwarte“ godz. 16, 18, 20 — poranek godz. 11

WISLA (Daszyńskiego 1) — „Szeroka droga“ film polskiej produkcji godz. 15, 17, 19, 21, poranek g. 11

WŁOKNIARZ (Próchnicka 16) „Ala Baha i 40 rozbójników“ godz. 12.30, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30

WOLNOŚĆ (Napierockiego 16) — „Konfrontacja“ godz. 14, 16, 18, 20 — poranek godz. 11

ZACHĘTA (Zgierska 26) — „Potępieńcy“ godz. 16, 18, 20, poranek godz. 11

PAŃSTWOWY TEATR im. STEFANA JARACZA (ul. Jaracza 27)
Dziś o godz. 19.15 sztuka Anatola Surowa pt. „Zielona ulica“.
W poniedziałek 16 stycznia — teatr nieczynny.

PAŃSTWOWY TEATR NOWY (Daszyńskiego 31, tel. 123-02)
O godz. 19.15 „Brygada szlifierza Karhana“.
Zniżki dla studentów i członków Związków Zawodowych ważne.

PAŃSTWOWY TEATR POWSZECZNY (ul. 11 Listopada 21, tel. 150-36)
Codziennie o godz. 19.15 „Rozbitki“ — komedia w 4 aktach J. Bizzińskiego, w udziale A. Dymyś, P. Relewicz-Ziembińskiego, W. Waltera, W. Ziemińskiego i innych.
Kasa czynna od 10 do 13 i od 16.

PAŃSTWOWY TEATR ŻYDOWSKI Zespół wrocławski (ul. Jaracza 2 — tel. 217-49)
Niedziela, 15 stycznia, premiera — „Kłeska Hamana“ Ch. Słowka, w długu pomysłu Zygmunta Turkowa, w reżyserii I. Grudberga.
Początek o godz. 19.30.

TEATR „OSA“ (Traugutta 1, tel. 272-70)
O godz. 19.30 — „Romans z wędwilt“ z udziałem T. Wesołowskiego.

TEATR KOMEDII MUZYCZNEJ „LUTNIA“ (ul. Piotrkowska 243)
Ostatnie dni! Codziennie o godz. 19.15 „Plasznik z Tyrolu“ — operetka w 3 aktach M. Helda i Westa.
Udział bierze cały zespół artystyczny — Chór — Balet — Orkiestra.
Bilety wcześniej do nabycia w kasie teatru od godz. 10 do 13 i od 17.

ZE SPORTU SZTAM LICZY NA REMIS

„Związkowiec-Zryw“ liczy na zwycięstwo... Ostatnie godziny przed meczem bokserkim „Metal“ (Śląsk) — „Związkowiec-Zryw“ (Łódź)

Dzisiaj o godz. 18 w hali ZS Włóknarz rozegrany zostanie mecz pięściarski o mistrzostwo I ligi pomiędzy drużyną „Metal“ ze Śląska a łódzkim „Związkowcem-Zrywem“.

„Związkowiec-Zryw“ publiczności łódzkiej są doskonale znani i niejednokrotnie występowali już na naszym ringu, reprezentując barwy dawnego KS „Batory“, toteż nie potrzebujemy się o nich rozpisywać. Takie nazwiska, jak: Bazarnik, Ponant, Sznajder, czy Nowara — nie potrzebują reklamy i niewątpliwie ściągają dzisiaj do hali Włóknarza komplet widzów.

CO NAM MÓWI OB. KUBIAK?

Przeciwko Słazakom wystąpimy rzecz oczywista w najsilniejszym składzie — mówi kierownik sekcji pięściarskiej „Związkowca-Zrywu“, ob. Kubiak. W wadze muszej pojędzie Stasiak, w koguciej — tu rozmówca nasz robi krótką pauzę — Czarnecki

Zanim jednak uderzy gong, wypadłoby zastanowić się, z jakimi szansami przeciwko Słazakom staną za kilka godzin nasi chłopcy.

lub... Potocki, w piórkowej Zajackowski, w lekkiej Kijewski... — Janko, Kijewski powrócił na ring? — pytamy wielce zaskoczeni tą wiadomością.

Tak, powrócił Kijewski, przewyciężył swój nałóg, tak zgubny dla sportowców i zasłużył na pownowne przyjęcie do klubu. W wadze półśredniej — ciągnie dalej ob. Kubiak — być może wystawimy Taborka, ale również możliwe, że Taborka wystawimy w wadze średniej. W półciężkiej mamy kłopot, gdyż Wojnowski przechodził niedawno żółtaczkę i nie wiem, czy będzie mógł już walczyć. Zastąpiłby go ewentualnie Skalski no i w ciężkiej oczywiście walczyć będzie Niewadzki.

EWENTUALNY SKŁAD SŁAZAKÓW

W drużynie słazkiej najprawdopodobniej ujrzymy w kolejności wag: Dzieciola, Osiecki, Bazarnik, Wypcha, Ponant, Sznajdra, Nowara i Kolonko lub... Bratale, tego, który pokonał niedawno Jaskółkę. Pomimo silnego składu Słazaków licze — mówi ob. Kubiak — że Kijewski i Taborek urwą jakieś punkty i wygramy

9:7. Taborek jest w dobrej formie. Nie tak dawno miał Sznajdra przecięć na deskach do 6. Nawet Sztam twierdzi — mówi kierownik sekcji pięściarskiej „Związkowca-Zrywu“, że w najgorszym razie powinniśmy wygrać 8:8.

JESZCZE TRENER KASZNIA...

Trener Kasznia liczy na dobrą postawę: Stasiaka, Czarneckiego, Taborka i Niewadzki.

— Sądzę, — mówi — że 2 lub 1 punkt przysporzy nam jeszcze Kijewski. Do najciekawszych walk należą będą niewątpliwie walki: Osiecki — Czarnecki, Ponant — Kijewski i Sznajder — Taborek.

Tyle trener Kasznia. Resztę dopowiedzą sami zawodnicy.

Dzisiejsze zebrania wyborcze do kół i klubów sportowych

Zw. Klub Sportowy „Stal“ godz. 18, Radomska, Reymonta 6.
Zw. Klub Sportowy „Unia — Boruta“, godz. 9, Zgierz, Andrzeja Struga 30.

Zw. Klub Sportowy „Włóknarz“, godz. 11, Belchatów.
Kolo Sportowe — P. Z. P. B. Nr. 3, godz. 14, Łódź, Piotrkowska 293-5.
Kolo Sportowe — Zakł. Sprz. Trans. Nr. 4, godz. 9, Głowno, Al. Fabryczna 1.

Z życia ŁOZB Trener Sztam rozpoczyna pracę

Od dnia 16 stycznia b. r. począwszy w każdy poniedziałek, środę i piątek pod kierunkiem Feliksa Sztama odbywać się będą na sali ZKS „Związkowiec-Zryw“ w godz. 19 do 21 treningi dla juniorów naszego okręgu. Treningi trwać będą do 7 lutego. Na treningi muszą uczęszczać obowiązkowo wszyscy zaangażowani: juniorzy klubów miejscowych.

Pierwszy trening odbędzie się w poniedziałek, dnia 16 b. m. Klub obowiązany jest przedstawić dysyplinarne delegatowi Sekcji Wyszkoleniowej ŁOZB listę juniorów (minimum 5), którzy na treningi będą stale i punktualnie uczęszczać. Za dopilnowanie tego odpowiedzialni są kierownicy sekcji bokserkich, jak również zgłoszeni zawodnicy pod rygiorem za wieszania.

Popularyzacja sportu na wczasach zimowych

Fundusz Wczasów Pracowniczych przystąpił do popularyzacji sportu na wczasach zimowych.

W związku z tym w Mikuszowcach Śląskich, koło Bielska, zorganizowano kurs dla 35 instruktorów kulturalno-osiwiatowych z poszczególnych ośrodków wczasowych. Kurs ten ma za zadanie przygotować instruktorów do popularyzacji sportów zimowych, szczególnie narciarstwa, wśród przebywających na wczasach pracowników.

Uczestnicy kursu zaznajomią się z teorią nauki jazdy na nartach oraz przejdą wyszkolenie praktyczne.

Walne zebranie Automobilklubu

W związku z mającym nastąpić w najbliższym czasie zjednoczeniem Automobilklubu Polski z Polskim Związkiem Motocyklowym w jednolitą organizację POLSKI ZWIĄZEK MOTOROWY, w myśl uchwały KC PZPR o nowej organizacji sportu w Polsce, — Zarząd Oddziału Łódzkiego Automobilklubu Polski zwołuje na dzień 18 stycznia br. Walne Zgromadzenie członków, celem wysłuchania referatu o nowej organizacji sportu motorowego, oraz wyboru delegatów na Zjazd Połączeniowy w Warszawie.

Zebrań odbędzie się w gmachu Urzędu Wojewódzkiego Łódzkiego ul. Ogrodowa 15 w pokoju Nr. 130, o godz. 18 w pierwszym terminie i o godz. 18.30 w drugim terminie. Obecność członków obowiązuje.

Zimowe lekkoatletyczne mistrzostwa Polski

Tegoroczne zimowe mistrzostwa Polski w lekkoatletyce odbędą się w dniach 18 i 19 lutego w Przemyślu. Program zawodów przewiduje:

Dla mężczyzn — biegi na 50, 800,

3.000 m, 80 m ppł. oraz sztafety 4x50 m, 3x800 m (dla klubów) i 10x50 m (dla zrzeseń), skoki w dal, wwyż, o tyczce, trójskok z miejsca i z rozbiegu oraz pchnięcie kulą;

dla kobiet — biegi na 50, 500 m i 50 m ppł. oraz sztafety 4x50 m i 10x50 m, skoki w dal i wwyż oraz pchnięcie kulą.

W sobotę i niedzielę przed południem rozegrane zostaną eliminacje w poszczególnych konkurencjach, po południu zaś finały.

W punktacji oprócz klubów i okręgów będą klasyfikowane również zrzeseńskie. Punktacja obejmie sześciu najlepszych zawodników w każdej konkurencji, przy czym za pierwsze miejsce będzie przyznawane 13 pkt, za II — 8, za III — 5, za IV — 3 itd.

Organizatorem mistrzostw jest rzęsowski OZLA, który przyjmuje zgłoszenia do 11 lutego.

Dzisiejsze imprezy...

Zawody bokserkie: hala zrzeszenia sportowego Włóknarz, godz. 18 zawody o mistrzostwo pierwszej ligi PZB: Związkowiec — Metal.

Zapasy: sala Domu Kultury Milijanta, Nawrot 27. godz. 16 zawody o mistrzostwo ligi: Gwardia Łódź — Gwardia Bydgoszcz.

Pilka ręczna: sala Ogniska, godz. 12 zawody o mistrzostwo ligi koszykowej: Spójnia — AZS Warszawa. W salach: Spójnia, Związkowca — Zryw i szkolnej przy ul. Sterlinga 24 dalszy ciąg turnieju kół sportowych.

Pływanie: Basen Ogniska godz. 17, Mecz pływacki AZS — „Unia Chemia“.

Stolarek — instr. organ. Rady K.F. i Sportu O.R.Z.Z.

Jakie braki i niedociągnięcia ujawniają dyskusje na zebraniach wyborczych do naszych kół sportowych?

Akcja wyborcza do ogniw sportu związkowego na terenie województwa łódzkiego, zapoczątkowana w dn. 4. I. 50 nabrała szerokiego rozmachu, niedociągnięcia organizacyjne jakie miały miejsce w pierwszych dniach wyborów na przeważnie, dzięki współpracy i pomocy Zarządów Łódzkiego i Wojewódzkiego ZMP zostały całkiem wliczone.

Do tej pory odbyło się 14 zebrań wyborczych, w skład zarządów kół sportowych weszli wypróbowani aktywiści ZMP-owcy z terenu zakładu pracy, na którym koło się znajduje.

Bardzo ciekawie wygląda dyskusja na zebraniach kół sportowych i sprawozdania z dotychczasowej działalności.

Na zebraniach wyborczych mówią o tym, że okręgowe Zrzeseńskie Sportowe w niedostałym sposobie opiekują się kołami sportowymi, że jeszcze nie ma dostatecznej ilości sprzętu sportowego dla kół sportowych, że są trudności w uzyskaniu sal na przeprowadzenie ćwiczeń.

Ciekawy wniosek wysunął na jednym z zebrań kół sportowych, nad którym należy się poważnie zastanowić.

Wniosek ten brzmi: lekarze fabryczni winni przeprowadzać okresowe badania członków kół sportowych i na zebraniach fabrycznych, względnie w prasie powinny dzielić się swoimi spostrzeżeniami, by tym propagować uprawianie wychowania fizycznego przez ludzi pracy.

Pracując przy planie pracy koła sportowego kończy się zapewne niem, że liczba członków w kole sportowym już w miesiącu lutym przynajmniej podwoi się.

Do nowych zarządów kół sportowych w dużej mierze wybieżany jest aktyw ZMP-owski, co daje nam gwarancję, że nakreślone plany zostaną wykonane z nadwyżką, że uchwały Biura Politycznego KC PZPR z września 1949 r. znajdują swój wyraz w pracy kół sportowych, co jednocześnie spowoduje, że Zrzeseńskie Sportowe będą więcej niż dotychczas interesować się pracą kół sportowych.

NAJLEPSZE pływaczki radzieckie

MOSKWA (obsł. wł.). — Na liście najlepszych pływaczek radzieckich w roku 1949 w stylu dowolnym bezkonkurencyjną na wszystkich dystansach jest wielokrotna mistrzyni i rekordzistka ZSRR—Wasiljewa (Moskwa).

Najlepsze jej czasy: na 100 m — 1:10,0, na 200 m — 2:37,0 i na 400 m — 5:38,8 przewyższając zdecydowanie wyniki jej konkurentek. Druga na liście — Gusiowa ma np. na 400 m czas o 9 sek. gorszy.

W stylu klasycznym na pierwszym miejscu znajduje się Gawrisz (Kijów), która podobnie, jak Wasiljewa miała w roku ubiegłym najlepsze wyniki na wszystkich dystansach. Najlepszy czas Gawrisz na 100 m wynosi 1:25,2, na 100 m st. motywk. — 1:24,0. Na dystansie 200 m st. motywk. najlepszy czas uzyskała Kokorina (Leningrad) — 3:21,5. Na liście w tej konkurencji Gawrisz zajmuje 3 miejsce.

W stylu grzbietowym na dystansie 100 m pierwsze miejsce zajmuje Korczetkowa (Moskwa) wynikiem 1:19,2, na dystansach 200 i 400 m najlepsze wyniki należą do Małyginy (Leningrad).

GŁOS
Organ Łódzkiego Komitetu i Wojewódzkiego Komitetu Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej

Redaguje: **KOLEGIUM REDAKCYJNE**

Telefony: 216-14
218-23
254-21
254-25
254-25
wewn. 18

Redaktor naczelny: 216-14
Zastępca red. naczelnego: 218-23
Sekretarz odpowiedzialny: 254-25
Dział partyjny: 254-25 wewn. 18

Dział korespondentów robotniczych i chłopskich oraz redaktorów gazetek ściennej: 219-42
Dział mutacji: 223-29
Dział miejski i sportowy: 254-21 wewn. 8 i 11

Dział ekonomiczny: 216-11
Dział fabryczny: 216-19
Dział rolny: 254-21 wewn. 9

Redakcja nocna: 172-31
Kierownik: 222-32
Łódź, Piotrkowska 70, tel. 222-32
Administracja: 254-21
Dział ogłoszeń: Łódź, Piotrkowska 55, tel. 111-40 i 114-75

Wydawca RSW „Prasa“
Adr. Red. Łódź, Piotrkowska 56, III-de piętro.
Druk. Zakł. Graf. RSW „Prasa“ Łódź, ul. Zwirki 17, tel. 206-62.

D-1-11444

49 Niebożniczy ZBIEG

Sędzia zwolnił Mac Ferneya z więzienia „do przyszłego wyjaśnienia wszystkich okoliczności sprawy“.

— Dobrze, że się znalazłaś, Jenny! — powiedział mister Bedford. — Alligur leży na naszej drodze. Jakie mamy nowiny z Alliguru, Briggs?.

— Nie ma wiadomości z Alliguru.

— To znaczy, że tam jest spokój. Przygotuj się, Jenny, odwiozę cię wprost do ojca.

— Mój Boże — westchnęła missis Pamberton.

— Uspokój się, Margaret! Bądź Angielką! Eskortę mamy godną zaufania, pięciuset strzelców piechoty królewskiej. Bądź gotowa, Jenny! Odjeżdżamy jutro o szóstej z rana.

Rozdział XVIII WESOŁY SZLIFIERZ

Czandra-Sing zaprowadził Lelę w wąski zaułek za wodociągami. Tu obmył z czoła czarne znaki pariasa i okręcił głowę niebieskim szalem; był to zwykły strój chłopski w Dolnym Bengalu.

Czandra wziął Lelę za rękę i powiódł ją wąską ulicą wzdłuż Arsenалу Kalkuckiego, do Głównego Bazaru.

Dzień się tu dopiero zaczynał. Kupcy rozkładali towary w bogato przybranych sklepach. Przepiękne dywany osłaniały wejścia do sklepów. Kwitnące drzewa wraz z galeziami i liśćmi zaczynały się na jednym kobiercu i przechodziły na sąsiedni. Na innych liśnię kolorami pawie pióra, gdzieindziej na jasno żółtym tle rozkwitwały przepyszne róże.

Zgromadzone tu dywany Izmiru i Kadzachu, Iranu i Buchary, Srebro i czerń ozdabiała wzorzystymi kontrastami rejokęści kindżałów; u wejścia do sklepu siedział pochylony artysta i cienkim pędzlem malował na tkaninie deseni, powtarzający się od stuleci: plątki róż, ogon smoka i smocze wygięte łapy.

Był tu jedwab matowy i błękitny, liśniący jak kryształ, oprawiony w srebro, była wielobarwna lama i szale z białej wełny, ze wspaniałej wełny kaszmirskiej, białej jak śnieg i lekkiej jak puch łabędzi.

— To nie tu — powiedział Czandra-Sing i poprowadził Lelę dalej.

Wyszli na niewielki pięciokątny, podobny do gwiazdy plac, otoczony wokół szopami sklepów. Od placu rozchodziło się pięć wąskich ulic niby pięć promieni gwiazdy: ulica Kotlarzy, Kowali, Tkaczy, Siodlarzy i Garnarzy — Szum głosów, zgrzytanie i stuk kół ogulzały Lelę, Kotlarze uderzali w swoje misy i talerze, kowale bijli gromko młotami w male przenośne kowadełka.

— Dajcie coś głodnym! — wołali żebracy.

— Pieniądze, pieniądze wymieniam! — wykrzykiwał bazarowy bankier, siedząc na ziemi obok stosu srebrnych i miedzianych monet.

Nosićiele wody (w skórzanych workach) zapraszali do picia; dzwoniąc nad uchem przechodnia miedzianymi kubkami.

Sprzedawca pszenicy sypał ziarno na miedziane szale wagi; opędzając się od żebraków i wróbi.

Cicha i trochę zalekńiona sżła Lela za Czandra-Singiem.

Zatrzymali się wśród kramów siodlarzy, Czandra rozejrzał się, podszedł do jednego ze sklepów i w milczeniu zaczął przebierać towar, zawieszony u drzwi, szukając skózanego worka do wody.

— Chcesz zostać nosicielem wody, Czandro? — zawał z sklepu niski, haczący głos.

Czarna szkapowata broda rymarza mignęła między chomątami, wiszącymi nad drzwiami.

— Woda w czasie upału to poszukiwany towar — krzyknął chytrze Czandra do rymarza — Przyjdź do jadalni „Aszchany“, do starego Patchi-Lalla, a dowiesz się wszystkiego!

Wybrał nieduży bukłak z naszytymi białymi pasami i podał gospodarzowi pieniądze.

Rymarz odsunął jego rękę.

— W „Aszchanie“ się policzymy — zahuczał, uśmiechając się. Czandra-Sing i Lela poszli dalej.

d. c. n.